Gens Nostra

MAANDBLAD DER NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING NUMMER 1 JANUARI 2004

JAARGANG 59 HOOFDREDACTEUR L.F. VAN DER LINDEN - EINDREDACTEUR C.H. VAN WIJNGAARDEN

de familie Hoogendoorn

oudste generaties te Waarder

DOOR NICO P. DEN HOLLANDER

Hoogendoorn

Inleiding

Het voormalige Hollandse ambacht Waarder ligt een aantal kilometers ten westen van Woerden en bestond uit de polders Oosteinde en Westeinde. Sinds 1964 is Waarder deel van de gemeente Reeuwijk.

In diverse kwartierstaten wordt de stamvader van de Waarderse familie *Hoogendoorn* al tientallen jaren *Jan Hagense Hoogendoorn* genoemd. Echter, zo wordt hij nergens in de bronnen ooit vermeld. Hij heet dan ook *Jan Gerritsz.. Haegens*. Het beste bewijs is zijn eerste testament, opgesteld te Woerden op 8 maart 1655.

Tegenwoordig is deze familie Hoogendoorn zeer omvangrijk en valt in twee groepen op te delen, namelijk het nageslacht van *Hagen Jansz.. Hoogendoorn* en het nageslacht van zijn broer *Gerrit Jansz.. Hoogendoorn*. Een wapen van *Hagen Jansz.. Hoogendoorn* is te vinden in een artikel uit 1989 in 'Heemtijdinghen'[1].

Overigens zijn er verschillende families Hoogendoorn in Nederland. De geografisch 'meest dichtbij gelegen familie Hoogendoorn' in de 17e eeuw, is die in de bij Waarder gelegen polder Langeweide, met als stamvader *Panck Jansz.. Hoogendoorn* (zie de bijlage). Een verwantschap met de Waarderse familie heb ik niet gevonden.

De studiezaalambtenaren van het Nationaal Archief te 's-Gravenhage en het Streekarchief 'Rijnstreek' te Woerden wil ik hartelijk bedanken voor hun ondersteuning.

Genealogie

I. *Jan Gerritsz. Haegens*, heemraad/schepen van Waarder 1627, vermeld als gebruiker van land in het Oosteinde van Waarder vanaf 1629[2], cameraer (rekenaar) van Waarder 1645[3] en 1651[4], overl. tussen 28-4-1677[5] en 8-2-1681[6g], tr. *Grietje Jans*, overl. na 8-2-1681[6g].

Jan Gerritsz. Hagens heeft nooit de achternaam Ho(o)gendoorn gevoerd. Desondanks wordt hij in vele kwartierstaten van de afgelopen tientallen jaren vermeld als 'Jan Hagense Hogendoorn, lidmaat Waarder aan 't dorp 1675'. Ook moet *Jan Gerritsz. Hagens* niet verward worden met zijn tijdgenoot *Jan Gerritsz. den Oudsten*, die ook in het Oosteinde van Waarder woonde. Eveneens moet hij niet verward worden met zekere *Jan Hagens*, die opduikt in het Weeskamerarchief van Waarder[6], waarin

een boedelscheiding opgenomen is van zijn zuster, *Merchjen Hagensdr.*, weduwe van *Lambert Gerritsz. Groenendijck*, overleden in 1653. Deze *Jan Hagens* is dan voogd over de halfwezen van dit echtpaar. Hij woonde echter in Alphen, overleed vóór 17 december 1681[7], en was gehuwd met *Geertje Gerrits*.

Vermoedelijk voert *Jan Gerritsz. Hagens* een dubbel patroniem. Omdat hij een zoon de naam *Hagen* geeft, is dat des te waarschijnlijker. In het nabij Waarder gelegen Utrechtse gerecht Lange Ruige Weide komt een *Gerrit Haegensz.* voor, van wie bekend is dat hij schepen was van Lange Ruige Weide in 1592[8] en dat hij in Ruigeweide aan de Hogebrugge woonde in een huis dat hij gedeeltelijk in eigendom had. Op 12 mei 1626[9] is deze *Gerrit Haegensz.* overleden. Dan koopt *Jacob Gerrit Hagensz.* namelijk het laatste gedeelte van dit huis en en een watermolentje aan de Hogebrugge; in de akte wordt dan vermeld dat *Gerrit Hagensz.* zijn vader was. *Jacob Gerritsz. Hagens* is de enige persoon die zeker een kind was van *Gerrit Haegensz.* die aan de Hogebrugge woonde. Een akte waarin *Jan Gerritsz. Hagens* als zoon genoemd wordt van deze *Gerrit Haegensz.*, heb ik niet aangetroffen. De volgende gegevens verwijzen wel naar de stamvader van de Waarderse Hoogendoorns, *Jan Gerritsz. Hagens*:

De eerste vermelding is in het 'Quojer vande heertsteden' van 1627[10] waarin is te lezen dat 'Jan Gerritsz. Haghens' in het Oosteinde van Waarder één schoorsteen had en daarvoor een gulden moest betalen. Ook circa 1632 en 1637 heeft hij nog een haardstede[10].

In 1629[11] blijkt hij van de Graafelijkheid van Holland elf morgen land te huren in het Oosteinde van Waarder.

Uit de kohieren van de henneptienden in 1644[12], 1645[13], 1646[14] en 1648[15] blijkt *Jan Gerritsz. Hagens* 200 roeden land met hennep te verbouwen in het Oosteinde van Waarder. Als in 1653 de 1000e penning wordt geheven in Waarder[16], blijkt 'Jan Gerritsz. Hagens in capittael twee duysent gulden' te hebben en moet dus twee gulden (0,1%) betalen.

Omstreeks 1654[17] wordt een lijst opgesteld van de lidmaten van de Nederduitsch Gereformeerde kerk te Waarder. Deze vermeldt 'Jan Geeritsz. Hagens en Griettie Jan' als lidmaten, wonende in het Oosteinde van Waarder.

8-3-1655[18]: *Jan Gerritsz. Hagens* en zijn vrouw *Grietje Jans* laten hun eerste testament opmaken voor notaris Gerardt van Gorcum te Woerden. Hun erfgenamen zijn de kinderen *Pieter, Aeltgen, Hagen, Jan* en *Gerrit Jansz.*

In 1658[19] is *Jan Gerritsz. Hagens* nog steeds relatief welvarend, want in de 1000e penning van dat jaar wordt zijn vermogen wederom op 2.000 gulden geschat.

In de morgenboeken van het Oosteinde van Waarder van 1660 en 1664[20] komt hij voor als gebruiker van 26 morgen land, waarvan hij 15 morgen zelf bezit en de overige elf morgen huurt van de Graafelijkheid van Holland.

4-5-1670[17]: de gereformeerde kerk van Waarder stelt weer een lidmatenlijst op. Hierin is ook vermeld 'Jan Hagens doot en Griet Jans, sijn huysvrou, doot'. De vermeldingen 'doot' zijn van latere datum.

Tijdens de Franse invasie in Woerden in 1672/1673 zijn vele boerderijen in de omgeving door de Fransen in brand gestoken. Het huis van *Jan Gerritsz. Hagens* in het Oosteinde van Waarder wordt niet gespaard, want in het haardstedengeld van 1674[21] wordt 'Jan Hagensens huys gedevaliseerd en ledigh bevonden'.

De laatste vermelding van *Jan Gerritsz. Hagens* samen met *Grietje Jans* is van 28 april 1677[5], toen zij een tweede testament lieten opmaken voor notaris Hubert van Gorcum te Woerden.

8-2-1686[9]: boedelscheiding tussen *Grietje Jans*, weduwe van *Jan Gerritsz. Hagens*, wonende 'tot Waerder aent dorp', en haar kinderen *Pieter, Hagen, Jan* en *Gerrit Jansz. Hoogendoorn*, en *Jan Leendertsz. Dickenboom* als getrouwd hebbende *Aeltje Jans Hoogendoorn*. Het gaat voornamelijk over land onder Waarder.

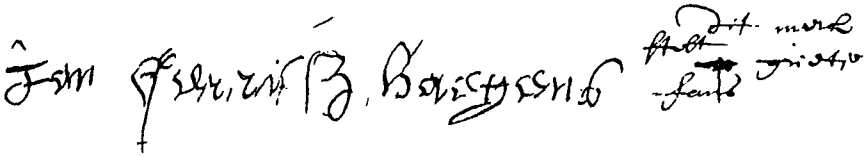

28-4-1677: handtekening en -merk van Jan Gerritsz. Haegens en Grietrje Jans

Uit dit huwelijk (volgorde onbekend):

1. *Pieter Jansz. Hoogendoorn*, heemraad Oosteinde van Waarder 1653[24] en 1657[25,26], schepen ald. 1657[27], ouderling ald. 1675[28].
   Het is niet bekend of Pieter een vrouw of kinderen had. Hij wordt soms verward met *Pieter Pancken Hoogendoorn* (zie de bijlage, II-5), wonende in Langeweide, getrouwd met *Geertien Dierten Ramp*.
   In de 1000e penning van Waarder in 1653[29] treffen we de eerste vermelding aan van *Pieter Jansz. Hoogendoorn*: 'Pieter Jansz. Hagens niet taxabel'; hij is dus op dat moment niet zo welvarend als zijn vader, die toen een kapitaal van 2.000 gulden had.
   In 1653 krijgt Pieter Jansz. Hogendoorn f 4,- als salaris voor zijn werk als heemraad[24]. Voor hetzelfde werk krijgt hij in 1657 f 2,- uitgekeerd[26].
   Door de invasie van Fransen in Woerden is het huis van *Pieter Jansz. Hoogendoorn* afgebrand in 1674, zo meldt het kohier van het haardstedengeld[30].
2. *Aaltgen Jans*, overl. na 8-2-1681, tr. (1) vóór 1653 *Gerrit Gysberts van Eyck*, schepen van Lange Ruige Weide 1656, overl. vóór 29-8-1666[22], zn. van Gijsbert Gijsbertsz. van Eyck[23]; tr. (2) *Jan Leendertsz. Dickenboom* [68].
   Het gezin woonde in het Laageind van Langeweide. De voogden in 1666[22] over de zes nagelaten kinderen zijn: *Jan Gerritsz. Hagens* (de vader van *Aaltgen*), en haar broers *Pieter Jansz.* en *Hagen Jansz.*, en van vaderszijde: de ooms *Willem Gijsbertsz.* en *Aart Gijsbertsz. van Eijck*.
   Uit dit huwelijk:
   a. *Merrichgien Gerrits*, vermeld 29-8-1666[22], toen zij circa 13 jaar oud was.
   b. *Annichgien Gerrits van Eijk*, ged. Waarder 27-6-1654, vermeld 29-8-1666[22], j.d. wonende 'int leegh eynde van de Lange weyde', tr. Waarder 15-2-1682 *Cornelis Janse van Dobbe*, j.m. wonende 'int leegh eynde van de Lange weyde', zn. van Jan Aertsz. van Dobbe en Geertje Cornelis Lindeburgh.
   c. *Jan Gerrits*, ged. Waarder 10-9-1656, niet vermeld 29-8-1666[22].
   d. *Neeltgen Gerrits van Eijck*, ged. Waarder 10-2-1658, vermeld 29-8-1666[22], j.d. van de Lange Weyde, wonende op de Ruygeweyde, tr. Oudewater 28-2-1694 *Hagen Pietersz. Claren*, wedr. van Annigje Cornelis, wonende op de Ruygeweyde.
   e. *Jan Gerrits*, vermeld 29-8-1666[22], toen hij circa 7 jaar was.
   f. *Barber (Berber) Gerrits*, ged. Waarder 28-1-1661, vermeld 29-8-1666[22].
   g. *Geertruy (Geertgen) Gerrits van Eijck*, ged. Waarder 18-3-1664, vermeld 29-8-1666[22], j.d. wonende in de Laage Weyde, tr. Oudewater 1686 *Gerridt Jansz.e Verhouff*, j.m., van Breevelt, wonende in Hekendorp.
3. *Hagen Jansz. Hoogendoorn*, volgt IIa.
4. *Jan Jan Hagens Hoogendoorn*, volgt IIb.
5. *Gerrit Jan Hagens Hogendoorn*, volgt IIc.

IIa. *Hagen Jansz. Ho(o)gendoorn*, j.m. in het Oosteinde van Waarder, weesmeester van Waarder ca. 1682, ouderling ald. voor het Oosteinde 1680, 1685, 1686 en 1689[31]; tr. (1) Waarder 10-12-1656 *Merrichie Jans Berchshoef*, j.d., overl. vóór 16-3-1668[32], dr. van Jan Cornelis Geerlofs Berchshoef, schepen te Waarder 9-2-1656[33]; otr./tr. (2) Gouderak/Waarder 22-2/10-3-1669 *Lijsbeth Cornelis Metselaer*, j.d. uit Gouderak, dr. van Cornelis Pietersz.. Metselaer en Neeltje Dirks Boer[67].

'Hagen Jansse' werd op 24 december 1654 aangenomen als lidmaat van de Nederduitsch Gereformeerde kerk te Waarder, als j.m. uit het Oosteinde van Waarder.

Na het overlijden circa 1668 van zijn eerste vrouw, *Merrichie Jans Berchshoef*, zijn op 16 maart 1668[32] 'Jan Cornelis als bestevader en Pieter Jansz. Berchshoef als wettige en legetime bloetvoogden' over hun kinderen *Jan*, *Machteltje*, *Gerrit* en *Cornelis Haghens*.

29-10-1669[70]: testament van *Hagen Jansz. Hoogendoorn* en *Lijsbeth Cornelis*, echtelieden wonende te Waarder. Zij bevestigen hun mondeling overeengekomen huwelijkse voorwaarden, waarin geen gemeenschap van goederen zou bestaan. Zij benoemen tot voogden over hun eventuele kinderen, behalve de langstlevende ook over zijn voorkinderen, zijn broeders *Pieter* en *Jan Jansz.*, en van haar zijde haar broeders *Willem* en *Arien Cornelisz.*

De Franse invasie spaarde ook het huis van *Hagen Jansz. Hogendoorn* niet, want in het haardstedengeld van 1674[34] staat: 'int Oosteynde – het huys van Hagen Jansen Hoogendoorn ledigh en seer gedevaliseert bevonden'.

Hagen Jansz. Hogendoorn is. weesman van Waarder op een datum tussen 1679 en 1684[35]

26-2-1691[36]: *Gerrit Hagens Hoogendoorn*, *Cornelis Hagens Hoogendoorn* en *Ruysch Looy* als in echt hebbende *Magtelt Hagens Hoogendoorn*, alle kinderen van *Hagen Jansen Hoogendoorn*, verklaren het 'bewijs van duysent gulden in dezen nevenstaande te hebben ontfangen'. Zoon *Jan* wordt hier niet bij vermeld, waardoor aangenomen kan worden dat hij dan reeds overleden is.

In de Sint Bavo-kerk (Grote Kerk) in Haarlem is het wapen van *Hagen Jansz. Hoogendoorn* te vinden[1].

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Haghens*, geb. Buitenkerk, ged. Bodegraven 26-5-1658, vermeld 16-3-1668[32], waarsch. overl. vóór 26-2-1691[36].
2. *Machteltje Hagens Hogendoorn*, ged. Bodegraven 14-1-1660, vermeld 16-3-1668[32] en 26-2-1691[36], overl. vóór 8-3-1702[37] j.d. van 'Barbosch Waerder' (vermoedelijk Barwoutswaarder bij Woerden), wonende in 't Oosteinde van Waarder, otr./tr. Waarder 8/22-11-1682 *Gerardus Ruijsch Cornelissen Looij*, j.m. van Waarder, wonende in 't Oosteinde van Waarder, ged. Waarder 26-11-1662, diaken van Waarder voor het Oosteinde 1691 en 1692, begr. Waarder (impost Bodegraven 28-12-1711), zn. van Cornelis Willemsz. Loij, schout van Waarder, en Aaltje Geerts Ruijs. Hij hertr. Waarder 17-8-1704, als weduwnaar van Magheltje Hagens Hogendoorn, met Claesje Cornelis Berghshoef.

   Gerardus Ruijsch Cornelissen Looij wordt bij zijn eerste huwelijk 'Gerardus Ruijs' genoemd, daarna meestal 'Ruijsch Cornelissen Looij'. Dat zorgt voor enige verwarring. Uitkomst bieden de kerkenraadsaantekeningen van Waarder[38]. Daar wordt hij namelijk in 1691 – voluit – 'Gerard Ruijs Cornelis Loije' genoemd bij zijn benoeming voor diaken voor het Oosteinde van Waarder. Hij is blijkbaar vernoemd naar zijn grootvader van moederszijde, *Gerrit Pieterssen Ruijsch*.

   29-1-1683[39]: *Ruijsch Cornelissen Loij* en *Machteltjen Hagens Hogendoorn*, echtelieden, wonende Oosteinde van Waarder, laten een testament opmaken voor notaris Wilhem Costerus te Woerden. Hun erfgenamen zijn hun kinderen 'die sij in houwelijcke moghte komen te procureren'.

   8-3-1702[37]: voor notaris Wilhem Costerus vindt er een boedelscheiding plaats tussen *Ruijch Cornelissen Looij*, weduwnaar van *Machteltje Hagens Hoogendoorn*, wonende Oosteinde van Waarder 'ter enere' en *Gerrit* en *Cornelis Hagense Hoogendoorn*, wonende in 't West- en Oosteinde van Waarder, als voogden van hun kinderen, te weten *Cornelis*, *Jan*, *Marrichjen* en *Aeltjen Ruijschen Looij*. De weduwnaar mag zijn boedel behouden, mits hij zijn kinderen uitkoopt voor duizend gulden elk. Verder moet hij zijn kinderen 'in kleedinge ende reedinge' onderhouden.
3. *Gerrit Hagense Hogendoorn*, ged. Woerden 4-3-1663, vermeld 16-3-1668[32] en 26-2-1691[36], wonende Diemerbroek (1692), diaken (1699)[40], weesman, heemraad en schepen voor de Zwartendijk (1721)[41], begr. Waarder 14-10-1730, otr./tr. Woerden/Waarder 1/15-6-1692 *Teetje Meertens van Salen*, j.d. wonende Diemerbroek, begr. Waarder 4-4-1752.

   In 1687, tegen Pasen, wordt *Gerrit Hagense Hogendoorn*, j.m. in het Oosteinde, lidmaat van de Nederduitsch Gereformeerde kerk te Waarder.

   24-4-1689[42]: *Trijntgen Gerrits van den Engh*, weduwe en boedelhoudster van *Wilm Cornelis Loij*, verkoopt aan *Gerrit Hagens Hoogendoorn* 18 morgen en 528 roeden land in twee partijen op het Laageind van Langeweide. Het betreft 15 morgen met 'huys, bargh, schuyr en vorder getimmerte' en nog drie morgen en 528 roeden land.

   21-5-1692 (nieuwe stijl)[43]: *Gerrit Hagens Hogendoorn* verkoopt deze 18 morgen en 528 roeden 'soo hoy wey als henneplant' op het Laageind van de Langeweide aan *Claes Aerts Boer*.
4. *Cornelis Hagens Hogendoorn*, ged. Woerden 5-10-1664, vermeld 16-3-1668[32] en 26-2-1691[36], otr./tr. Waarder 23-9/8-10-1690 *Deliaentje Cornelis*, j.d. uit 'Suytbroek onder Leckerkerck', dr. van Cornelis Barentsz.. en Neeltje Jansdr.[68].

Uit het tweede huwelijk, geboren in het Oosteinde van Waarder:

5. *Neeltje*, ged. Waarder 23-2-1670.
6. *Marige*, ged. Waarder 13-12-1671.

IIb. *Jan Jan Hagens Hoog(h)endoorn*, j.m. wonende aan de Oosteinde van Waarder, leenman van het Hof van Holland, schepen van Papekop-Diemerbroek 1686, otr./tr. (1) Bodegraven/Waarder 2/16-12-1663 *Trijntje Diertsen Ramp*, j.d. wonende in 't Weiland onder Bodegraven, overl. kort vóór 7-9-1667 (na de geboorte van dochter Trijntje), dr. van Diert Roelofsz. Ramp en Neeltgen Claes Willemsdr[44]; tr. (2) Waarder 17-3-1669 *Aeltje Gerrits Ruys*, weduwe van Cornelis Willemsz. Looij, schout te Waarder, dr. van Gerrit Pieterssen Ruijsch en Aeltgien Jacobs[45]; otr./tr. (3) Woerden 29-11/6-12-1682 *Meijnsjen Leenderts vander Neut*, 'beyde woonende inde Diemerbroeck'.

Met Pinksteren 1665 wordt *Jan Jansz. Hoogendoorn* lidmaat van de Nederduitsch Gereformeerde kerk te Waarder[46].

Na het overlijden circa 1667 van zijn eerste vrouw *Trijntje Dierten Ramp*, worden op 21 januari 1669[47] voogden aangewezen over de twee kinderen, *Neeltien Jans* en *Trijntie Jans*. Het zijn: *Cornelis Dircxsz. Achterhof* en *Gerrit Roelofsz. Ramp*.

27-4-1672[48]: 'Juffvrouwe' *Maria van Hollant*, weduwe van *Johan van Berendrecht*, als moeder en voogdesse van haar zoon Jonker *Nicolaes van Berendregt*, verkoopt zeven morgen erfpacht land aan *Jan Janssen Hoogendoorn*, wonende te Waarder.

27-4-1672[49]: voor schout en schepenen van Papekop-Diemerbroek verschijnen *Jan Janssen Hoogendoorn*, als man en voogd van *Aeltgien Gerrits Ruijs*, en *Thomas Adriaenssen Stuijvenbergh*, man en voogd van *Pieterken Gerrits Ruijs*, beiden wonende in Papekop. Zij verklaren dat hun overleden schoonmoeder *Aeltgien Jacobs*, in haar leven weduwe van *Gerrit Pieterssen Ruijsch*, in haar testament haar beide dochters ieder de helft van 14 morgen in Diemerbroek schenkt, die te leen worden gehouden door de Staten van Holland.

Uit leenkamer Woerden van het Hof van Holland[50]: *Jan Janssoon Hogendoorn* wordt beleend met vier mergen lants in Diemerbroek op 4 november 1672 bij opdracht van *Gerrit Janssoon Suijtlant*. Hij verkoopt dit weer aan *Cornelis Pieterssoon Berghshoeff* op 7 april 4-1695.

1-5-1674[51]: *Pietertgien Gerrits Ruysch* is in mei 1673 is overleden. Zij laat haar helft van 14 morgen van de Staten van Holland na aan de kinderen uit het eerste huwelijk van haar zuster *Aeltgien Gerrits Ruijsch* en *Cornelis Willemsen Loij*. De kinderen zijn: *Lijsbeth Cornelis Loy*, *Gerrit Cornelis Loij* 'in de wandelingh genaemt Ruijsch', *Floris* en *Pieter Cornelissen Loij*.

3-5-1676[52]: *Gerrit Jansz. Suitlant*, man en voogd van *Aertgen Jans Claren*, enige erfgenaam van *Jan Adriaensz. Claren*, verkoopt aan *Jan Jansz. Hogendoorn* vijf morgen land in Diemerbroek met 'huijs, berch, schuer, bepotinge ende beplantinge'. Ten oosten van deze vijf morgen is *Jan Jansz. Hogendoorn* belend met zijn vier morgen leenland van de Graafelijkheid van Holland.

3-5-1676[53]: *Jan Jansz. Hogendoorn* leent zeshonder gulden van *Jan Sijmonsz. de Bruijn*, wonende tot Woerden. De interest is dertig gulden per jaar. Het onderpand is de vijf morgen met huis, berg en schuur die *Jan Jansz. Hogendoorn* dezelfde dag had gekocht. Uit de kantlijn van deze akte blijkt dat *Jan Jansz. Hogendoorn* honderd gulden aflost op 31 januari 1689 en de resterende vijfhonderd gulden op 20 april 1695.

28-10-1682[532]: Huwelijkse voorwaarden van *Jan Janssen Hoogendoorn* en *Meynsje Leenderts van der Neut*, die te Diemerbroek woont.

11-4-1692 (nieuwe stijl)[54]: voor schout en schepenen van Papekop-Diemerbroek verschijnen 'Jan Jans Hogendoorn, wonende in Diemerbroek en Neeltie en Trijntje Jans, meerderjarige dochters van den voornoemde Hoogendoorn daer moeder van is geweest Trijntie Dierten Ramp. Nog Cornelis Jans Hogendoorn, soon van den voornoemde eerste comparant geprocureert bij Aaltie Gerrits Ruijs, omtrent 23 jaren, en voor soo verre sijne minderjarigheijt aan gaet, geassisteert met ons schout en weesmeesteren dewijle sijne voogden'. *Jan Jansz. Hogendoorn* geeft over aan zijn drie kinderen 'het gebruyck ende innecomen van sijne hofstede met huijs berg en schuijr en 15½ mergen land gelegen in Diemerbroeck voornoemt om de selve tot haren contentemente te verhuyren ofte

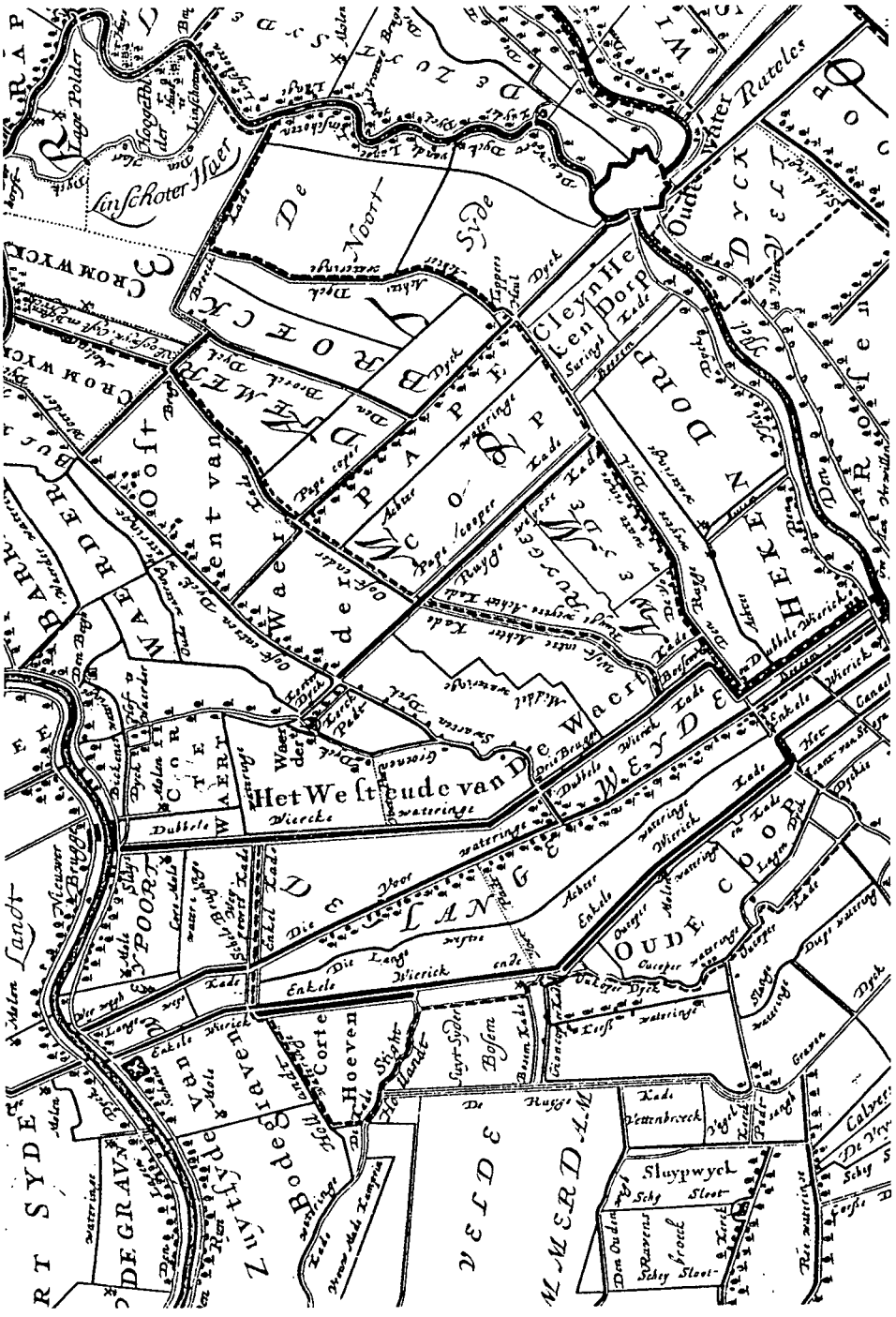

Het gerecht Lange Ruige Weide
(fragment van de 'Nieuwe kaart van den Lande van Utrecht', 1696)

selfs bewonen'. *Jan* blijkt hertrouwd te zijn met *Meijnsie Leenderts*. Mocht hij overlijden, dan komt de helft van zijn nalatenschap aan zijn kinderen en de andere helft aan *Meynsie Leenderts*. Echter, wanneer *Meynsie Leenderts* overlijdt, komt de andere helft 'niet aan haare magen en vrienden', maar aan de drie kinderen van *Jan Jans Hogendoorn*.

3-3-1695[55]: 'Cornelis Janssen Hogendoorn, Neeltgien Jans Hogendoorn ende Arien Pietersen Roosenboom getrouwt met Trijntgien Jans Hogendoorn tesamen kinderen van Jan Janssen Hogendoorn van wien sij t'recht tot de nabeschreven landen gecregen hebben', verkopen aan *Cornelis Pietersen Berghhoeff*, woonende tot Boswaerder, vijf morgen land met huis, berg en schuur in Diemerbroek, leenroerig aan de Graafelijkheid van Holland 'ende successeurs van Jacob Gerritsen Rietveld als bruijckers'.

3-3-1695 (oude stijl)[56]: *Cornelis Janssen Hogendoorn, Neeltgien Jans Hogendoorn* en *Arien Pieterssen Roseboom*, getrouwt met *Trijntgien Jans Hogendoorn* verkopen aan dezelfde *Cornelis Pietersen Berghoeff* zeven morgen in Diemerbroek 'die van oude tijden ten erfpacht is uytgegeven van den vicarus vande Cruys Capelle binnen Woerden waervan de jongste erfpacht brieff voor schout en gerechte deser heerlijckheyt op den 27 april 1672 door gevolmachtigde van Jonckheer Nicolaes Berendregt op Jan Janssen Hogendoorn der comparanten vader is gepasseert'.

11-6-1695[57]: 'DHeer Nicolaes van Berendrecht wonende 's-Hertogenbossche als possesseur ende collateur van seekere vicarye vande Cruys Capelle binnen de stede Woerden' laat weten dat hij 'opdroech en met vollen recht van eygendom overgaff bij desen; aen ende ten behoeve van Cornelis Pieterssen Berghoeff woonende onder Barboswaarder, het Directum Domunium ende Erfpachtrecht van seven overlantse keurvorster guldens'.

21-9-1695[58]: beide dochters blijken hun moederlijke erfportie bij hun beider huwelijken te hebben ontvangen. Op 9 april 1694 heeft *Arien Pieterss Rooseboom*, gehuwd met *Trijntje Jans Hoogendoorn*, die erfportie ontvangen en op 13 mei 1695 ontvangen *Cornelis Jans Hoogendoorn* en *Neeltje Jans (Hoogendoorn)* hun portie.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Neeltien Jans Hogendoorn*, vermeld 21-1-1669[47] en 11-4-1692[54], tr. *NN*.
2. *Trijntje Jans Hoogendoorn*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 7-9-1667, vermeld 21-1-1669[47], 11-4-1692[54], 'j.d. in de Oudewatersebroek' (= Diemerbroek), otr./tr. Woerden/Waarder 21-2/21-3-1694 *Arij Pieterse Rosenboom*, j.m. van Waarder.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Cornelis Jans Hogendoorn*, 23 jaar op 11-4-1692 (nieuwe stijl)[54], j.m. wonende in de Oudewatersche broeck, tr. (1e procl. Oudewater 2-1-1695) *Jannetje van Roover*, j.d. van Tappersheul.

IIc. *Gerrit Jan Hagens Hogendoorn*, veehouder, diaken voor het Oosteinde van Waarder 1683 en 1684[59], weesman van Waarder 1684[60] en 1692[61], tr. (1) voor 1666 *Marrigje Jan Pancken van der Laen*, overl. vóór 24-1-1694, dr. van Jan Pancken en Annigje Jansdr. (Ouwejan)[62]; otr./tr. (2) Waarder 24-1/14-2-1694 *Emmige Barents van Rossen*, j.d.

Op 1 januari 1663[63] bezit *Gerrit Jansen Hogendoorn* vijf morgen land.

Het Haardstedengeld van Waarder in 1674[64] vermeldt twee huizen van *Gerrit Jansen Hogendoorn*. In het ene 'in het dorp van Waerder' wordt 'Gerrit Jansen Hoogendoorn in syn huys alleen bevonden'. Het andere huis, 'int Oosteynde' blijkt 'Gerrit Jansens Hoogendoorns huys afgebrant' te zijn.

21-3-1701[65]: *Gerrit Janse Hoogendoorn* heeft moeite om zijn huur te betalen. Hij was gebruiker van een hofstede met landerijen, die hij sinds 26 januari 1697 huurde van *Willem Thoen*, president-schepen en raad van Woerden. Hij krijgt tot 1 mei 1701 de tijd om zijn schuld van 250 gulden alsnog te voldoen. Voor notaris *Willem Costerus* te Woerden komen huurder en eigenaar overeen dat indien *Gerrit* op die 1 mei 1701 het geld niet kan overleggen, hij aan *Willem Thoen* het een en ander zal overdragen. Als onderpand voor deze schuld dienen 'vier swart griemelde melckkoeyen, drie rootgrimelde melckkoeyen, een bruyn bijst, een wit bijst, een rootblaerde, en een swart blaerde koe, drie rootgrimelde pincken, voorts alle sijn comparants inboedel, huysraet, molckegoet en verdere mobilia niets uytgesondert'. Of het *Gerrit* lukt om de huur alsnog te voldoen is niet bekend.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan*, geb. aan 't dorp, ged. Waarder 2-5-1666.
2. *Marichje*, geb. aan 't dorp, ged. Waarder 1-1-1668.
3. *Claas*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 9-12-1669.
4. *Marige*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 8-2-1671.
   Marigje woont in 't Oosteinde van Waarder, wanneer zij lidmaat van de Nederduitsch Gereformeerde kerk te Waarder wordt '1688 tegen Pinksteren'. Bij deze inschrijving is later geschreven: 'vertrokken'.
5. *Claes*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 25-12-1672.
6. *Hagen Gerritse Hogendoorn*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 3-4-1675, wonende Harmelen (1695), overl. vóór 29-4-1708, tr. Waarder 12-6-1695 *Johanna Reijers Geesdorp*, j.d. geb. en wonende Harmelen, dr. van Reyer Gijsberts Geesdorp en Marrighjen Heyndrix Moen. Zij tr. (2) Waarder 21-12-1710 *Maerten Jasperse Gros*; tr. (3) Waarder 7-6-1722 *Claas Claazen Smit*.
   In 1701, tegen Pasen, worden *Hagen Gerrits Hogendoorn* en zijn vrouw *Johanna Reijers Geesdorp* lidmaat van de Nederduitsch Gereformeerde kerk te Waarder.
7. *Dirk*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 27-9-1676.
8. *Annighje Gerrits Hogendoorn*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 26-6-1678, j.d. wonende Cattenbroek, tr. Harmelen 22-9-1700 *Willem Claasz. de Wit*, j.m. wonende Cattenbroek, schepen Harmelen ca. 1703 en 1708, zn. van Claes Willemsz. de With en Marrighje Willemsdr[66].
9. *Grietje*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 4-2-1680.
10. *Jan*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 25-4-1683.
11. *Jan*, ged. Woerden 18-11-1687.

Uit het tweede huwelijk:

12. *Claes*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 29-5-1695.
13. *Pieter*, ged. Woerden 28-10-1696.
14. *Grietje Gerritz Hogendoorn*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 19-4-1699, tr. Waarder 2-11-1721 *Jan Pieterse Pauw*.
15. *Aeltje*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 1-5-1701.
16. *Jan*, geb. in 't Oosteinde, ged. Waarder 27-6-1704.

Noten

Gebruikte afkortingen: NA = Nationaal Archief te Den Haag; HHR = Hoogheemraadschap Rijnland te Leiden; SAR = Streekarchief 'Rijnstreek' te Woerden; SAR-R = Streekarchief 'Rijnstreek', bewaarplaats Reeuwijk; GA = Gemeente-archief; OA = Oud-archief; ONA = Oud-Notarieel Archief; ORA = Oud-Rechterlijk Archief; WKA = Weeskamerarchief; ANHGW = Archief van de Ned. Hervormde gemeente Waarder; Bo = Bodegraven; LRW = Lange Ruige Weide; P-D = Papekop-Diemerbroek; Wa = Waarder; Wo = Woerden.

1. N. Plomp, *Wapenglazen uit Waarder in de Sint Bavo*, in: *Heemtydinghen* 25 (1989), nummer 1, pag. 7-18. Overgenomen artikel uit: *Liber Amicorum A.G. van der Steur*, Haarlem 1988, pag. 124-140.
2. SAR-R GA Wa 24.
3. SAR-R GA Wa 13, fol. 25.
4. SAR-R GA Wa 41.
5. SAR ONA Wo 8552, nr. 28.
6. SAR WKA Wa, Weesboek 1, 2-7-1655.
7. SAR ONA Wo 8568, nr. 6.
8. SAR ORA LRW 27.
9. SAR ORA LRW 24, fol. 115.
10. SAR-R GA Wa 32.
11. SAR-R GA Wa 24, 4-4-1629.
12. SAR-R GA Wa 13.

13. SAR-R GA Wa 13, fol. 26.
14. SAR-R GA Wa 13, fol. 28.
15. SAR-R GA Wa 13, fol. 37v.
16. SAR-R GA Wa 38.
17. SAR ANHGW, inv. nr. 170a.
18. SAR ONA Wo 8537, fol. 6.
19. SAR-R GA Wa 38.
20. HHR OA inv. nr. 9356.
21. SAR-R GA Wa 33.
22. SAR ORA LRW 25, fol. 152v.
23. SAR ORA LRW 25, fol. 186v., 3-5-1670.
24. SAR-R GA Wa 13, fol. 55v.
25. SAR-R GA Wa 41.
26. SAR-R GA Wa 13, fol. 65.
27. SAR-R GA Wa 6, 22-12-1656: *Pieter Jans Hogendoorn* benoemd tot schepen voor het Oosteinde van Waarder in 1657.
28. SAR ANHGW, inv. nr. 170a.
29. SAR GA Wa 38.
30. SAR-R GA Wa 33.
31. SAR, ANHGW, inv. nr. 170a.
32. SAR WKA Wa, Weesboek 1, 16-3-1668.
33. SAR ORA Wa 35.
34. SAR-R GA Wa 33, haardstedengeld 1674.
35. SAR WKA Wa, Weesboek 1, fol. 73v.
36. SAR WKA Wa, Weesboek 1, fol. 74, 26-2-1691.
37. SAR ONA Wo 8564/35.
38. SAR ANHGW, inv. nr. 170a.
39. SAR ONA Wo 8559/19.
40. SAR ANHGW, inv. nr. 170a: in 1699 wordt *Gerrit Hagense Hogendoorn* diaken van de gereformeerde kerk te Waarder voor de Zwartedijk.
41. SAR GA Wa 5: in 1721 is *Gerrit Hagensz. Hoogendoorn* genomineerd tot weesman, heemraad en schepen voor de Zwartendijk.
42. SAR ORA LRW 1, nr. 184.
43. SAR ORA LRW 2, nr. 3.
44. SAR WKA Bo, inv. nr. 6EE, d.d. 6-2-1666.
45. SAR ORA P-D 1, fol. 22v.
46. SAR ANHGW, inv. nr. 170a.
47. SAR WKA Wa, Weesboek 1, fol. 68v, 21-1-1669.
48. SAR ORA P-D 1, fol. 22.
49. SAR ORA P-D 1, fol. 22v.
50. NA, Leenkamer Woerden van de leenkamer van het Hof van Holland, Sticht, land van Woerden, film 254, fol. 53.
51. SAR ORA P-D 1, fol. 25.
52. SAR ORA P-D 1, ongenummerd, 3-5-1676.
53. SAR ORA P-D 1, ongenummerd, 3-5-1676.
53a. Het Utrecjts Archief, U98a1, aktenr. 81, nots. F. van Ewyck de Jonge.
54. SAR ORA P-D 1, fol. 62.
55. SAR ORA P-D 1, fol. 71v.
56. SAR ORA P-D 1, fol. 71vv.
57. SAR ORA P-D 1, fol. 71vvv.
58. SAR WKA Wa, Weesboek 1, fol. 68v, 21-9-1695.
59. SAR ANHGW, inv. nr. 170a.
60. SAR WKA Wa, Weesboek 1, fol. 74v.
61. SAR WKA Wa, Weesboek 1, fol. 78.
62. SAK, RA Ouderkerk a/d IJssel, inv. nr. 24, d.d. 10-3-1670 en 3-2-1676 (vriendelijke mededeling van drs. H.M. Kuypers te Voorschoten).
63. SAR WKA Wa, Weesboek 1.
64. SAR-R, GA Wa 33.
65. SAR ONA Wo 8573/53, d.d. 21-3-1701.
66. Uit: D.M. Roest, *Kwartierstaat Roest-Barendregt*, in: *Onze Voorouders III*, NGV afd. Rijnland, 1998.
67. Streekarchief Krimpenerwaard, RA Berkenwoude, inv. nr. 10, fol. 73v, d.d. 14-1-1687 (vriendelijke mededeling van drs. H.M. Kuypers te Voorschoten).
68. Vriendelijke mededeling van drs. H.M. Kuypers te Voorschoten.
69. Idem (ONA Gouda, inv. nr. 258, fol. 20).
70. Idem (ONA Gouda, inv. nr. 246, fol. 145).

BIJLAGE

de familie Hoogendoorn oudste generaties in Langeweide bij Waarder

Tijdens het maken van het voorgaande artikel over de familie Hoogendoorn te Waarder, ondekte ik dat in de nabij gelegen polder Langeweide in de 17e eeuw ook een familie *Hoogendoorn* woonde. De stamvader is *Panck Jansz. Hoogendoorn*, die in twee huwelijken totaal zeven kinderen verwekte. Een verwantschap met de Waarderse familie Hoogendoorn die *Jan Gerritsz. Haegens* als stamvader heeft, heb ik niet gevonden. Een mogelijke verwantschap is dat *Grietje Jans*, de vrouw van *Jan Gerritsz. Haegens*, een zuster is van *Panck Jansz. Hoogendoorn*, maar dit heb ik niet kunnen bewijzen. Ook is het mogelijk dat in de omgeving een hofstede stond met de naam 'Hoogendoorn'.

Genealogie

I. *Jan Pancrassz.*, eigenaar en gebruiker van land in Langeweide in 1599[1], schepen van Lange Ruige Weide 1614, overl. vóór 8-8-1625[2], tr. *Roeltgen Ponssen*, vermeld als eigenaresse van land in Langeweide 14-5-1622[3] tot en met 22-6-1627[4].

Jan Pancrassz. is eigenaar en gebruiker van 16 morgen en 1 hond land in Langeweide in 1599[1]. In 1656 bezit *Panck Jansz. (Hogendoorn)* diezelfde 16 morgen en 1 hond land.

In 1600[5] verkopen *Jan Pancrasz.* en *Henrick Pancrasz.*, gebroeders, aan *Evert Florisz.* (getrouwd met *Geerte Panckendr.*) drie morgen land op Langeweide.

14-5-1622[3]: 'Pancras Jansz. ende Roeltgen Ponssen syn moeder' worden vermeld als belenders op het Laageind van Langeweide. *Jan Pancrassz.* is hier niet bij vermeld: mogelijk is *Roeltgen Ponssen* reeds weduwe. Zij is dat in ieder geval op 8 augustus 1625[2], als is vermeld: 'Roeltgen Ponssen weduwe wijlen Jan Pancrassz. met Pancras Jansz. haer soon'.

Uit het huwelijk:

1. *Panck*, volgt II.

II. *Panck Jansz. Hogendoorn*, schepen van Lange Ruige Weide 1621, 1640[11], 1647, 1653-1655, 1662 en in 1634 of 1635[13], weesmeester ald. 1653 en 1654, overl. tussen 27-10-1669 (oude stijl)[6] en 5-4-1676[7], tr. (1) vóór 1631 *Annichien Gerrits*, overl. vóór 11-2-1635[8], dr. van Gerrit Florisz. en Gerrichien Cars[9]; tr. (2) vóór 1644 *jonghe Merrichgien Huijgen de Hoogh*, overl. vóór 22-2-1666[10].

22-5-1633[12]: *Claes Lambertsz.*, 'wonende in deze gerechte', verkoopt aan *Pancras Jansz.*, wonende Laageind van Langeweide, drie morgen en vijf hond land op het Laageind van Langeweide. Bij deze koop gebruikt *Pancras Jansz.* een codicil op *Claes Lambertsz.* die Pancras op 28 oktober 1632 gekocht had. Het stuk land dat ten noorden van dit perceel ligt, is reeds van Pancras.

11-2-1635[8]: *Pancras Jansz.*, wonende Laageind van Langeweide, en *Gerrit Florisz.*, geassisteerd met de weesmeesters van de Lange Ruige Weide, verschijnen voor het gerecht. Pancras is weduwnaar van *Annichien Gerrits*, die een dochter was van *Gerrit Florisz.* Hun weeskinderen zijn *Jan Pancrasz.*, oud drie jaar, en *Roeloff Pancrasz.*, oud één jaar. De halfwezen krijgen van hun vader drie morgen en vijf hond land op Langeweide. Bovendien belooft de vader dat zijn zonen bij hun huwelijk, of op hun 20e jaar, het bedrag uitgekeerd krijgen van dertig Carolus guldens en zes stuivers.

23-3-1635[14]: *Hagen Jansz.*, wonende in de Weijpoort onder Bodegraven, koopt twee en een halve morgen land op het Laageind van Langeweide van *Cars Jacobsz.*, namens diens moeder *Wouwichgien Cars*, weduwe van *Jacob Ponssz.*. De 2½ morgen land maakt deel uit van een stuk land van vijf morgen waarvan Pancras de andere helft bezit.

24-11-1635[15]: *Pancras Jansz.* en *Hagen Jansz.* verdelen de vijf morgen land, waarvan Hagen de helft had gekocht op 23 maart 1635. Pancras krijgt de oosterhelft en Hagen de westelijke twee en een halve morgen 'midts condicien nochtans dat den voorn. Pancras Jansz. sijnen erven ende nacomelingen nu ende ten eeuwygen dagen sal hebben ende behouden een op ende overpadt, te mogen rijden met wagen ende paerden om sijn hoy bequamelijck thuys te mogen halen, ende voorts t'allen tijden jagen ende draven met beesten gaende ende staende in ende wt sijn aengedeelde deel

lants (sulcx hij sijnen erven ofte nacomelingen in sulcken regardt van doen sullen hebben) ende dat over des voorsch. Hagen Jansz. aengedeelde lant, tot op ten Langeweytsen dijck toe, welverstaende niet met aerde, misse, ofte ander vullens, ende dat ten meesten oiwaer ende minste schade van des selven Hagen Jansz. aengedeelde deel'. Omdat volgens het citaat Pancras het stuk land voor hooibouw gebruikt, is hij waarschijnlijk veehouder.

12-4-1653[16]: de erfgenamen van *Gerrit Florisz.* verkopen drie morgen land aan Jop Adriaensz. Gansenberch. De erfgenamen zijn: *Gerrichien Cars,* weduwe van *Gerrit Florisz., Pieter Gerritsz., Cornelis Gerritsz., Floris Gerritsz., Cars Gerritsz., Leendert Ockersz.* (gehuwd met *Grietgen Gerrits*), *Jan Jansz.* (gehuwd met *Merrichgien Gerrits*), *Pieter Gijsbertsz. van der Swaen* (gehuwd met *Aeltgien Gerrits*), *jonghe Merrichien Gerrits* en de kinderen van wijlen *Annichgien Gerrits, Jan* en *Roeloff Pancraszonen.*

In 1656[1] is *Pancras Jansz.* eigenaar van dezelfde 16 morgen en 1 hond land in Langeweide als *Jan Pancrasz.* dat in 1599 was.

16-4-1659[17]: *Jan Pancken* en *Roeloff Pancken,* als meerderjarige kinderen van *Panck Jansz.,* wonende aan Langeweide, en wijlen *Annichgen Gerritsdr.,* verschijnen voor notaris Gerrit van Gorcum te Woerden. Zij beloven hun vader 'vrucht ende incomsten van haer voorsch. moederlijcke goederen' zolang zij bij hem blijven inwonen.

21-4-1662[18]: *Panck Jans,* wonende aan Langeweide, testeert voor notaris Gerrit van Gorcum te Woerden. Hij geeft dan aan zijn twee voorzonen, verwekt bij wijlen *Annichgen Gerritsdr.,* zijn eerste huisvrouw, namelijk *Jan* en *Roeloff Pancken,* 2½ morgen hooiland op Langeweide. *Huijch, Cornelis, Pieter, Annichgen* en *Belichgen Pancken,* 'sijn testateurs nakinderen verwect aen Marichgen Huygen de Hooch, sijne tweede overleden huysvrouw' krijgen alle andere roerende en onroerende goederen.

20-10-1663[19]: de kinderen van *Panck Jansz.* 'verwect aen sijn lest overleden huysvrouw Marrichgen Huijgen de Hooch' worden genoemd als erven van wijlen *Pieter Huygens de Hooch,* in zijn leven 'out burgemr. schepen ende vroetschap der stede Wourden', overleden op 19 februari 1663. Zijn weduwe *Cornelia Gijsbertsdr.* moet boedelscheiden met zijn erven.

22-2-1666[10]: *Panckras Jansz. Hoogendoorn,* weduwnaar en boedelhouder van *jonghe Merrichgien Huijgen* zijn laatst overleden huisvrouw treedt op 'ter eenre zijde'. De tegenpartij wordt gevormd door *Huijg Pancrasz., Cornelis Panckrasz.* als getrouwd hebbende *Trijn Jans* en *Pieter Panckrasz. Hogendoorn,* allen meerderjarig en daarom voor zichzelve, alsmede *Annichgien Panckras,* oud circa 19 jaren, en *Belichgien Panckras,* oud circa 15 jaren, geassisteert met *Cornelis Pietersz. Verhoeck* en *Jan Aartsz. Dobbe* als voogden. Allen te samen zijn erfgenamen van voornoemde *Merrichgien Huijgen* 'in echte verwekt bij de voornoemde Panckras Jansz.'. De vijf kinderen krijgen elk duizend gulden, als uitkoop van de onroerende goederen van *Pancras Jansz. (Hogendoorn),* namelijk: drie morgen en vijf hond land 'gelegen aende noortsijde van sijn hoffstede streckende vanden dijck tot in de Achter Wiericke toe, belent aende noortsijde Adriaen Gielisz. en aende suytsijde hij selffs' en nog twee morgen één hond land gelegen 'recht voor Jan Aertsz. Dobbe streckende van den dijck tot in de voorwiericke toe', te samen zes morgen.

27-10-1669 (oude stijl)[6]: *Panckras Jansz. Hogendoorn,* wonende op het Laageind van Langeweide, kan door zijn ouderdom zijn 'bouwerije' niet meer hanteren en zijn meerderjarige zoon *Huygh* en 22-jarige dochter *Annichje* kan hij niet meer onderhouden. *Pieter Pancken* 'voor de ene helft' en *Jan Pancken* en *Roeloff Pancken* 'voor de andere helft', geven f 950 aan *Huijgh* en *Annigje* voor het onderhoud van hun vader.

5-4-1676[7]: *Huijgh, Cornelis, Pieter, Annighie* en *Beligtje Pancken Hoogendoorn,* allen meerderjarige kinderen van *Panck Jansz. Hoogendoorn* en *Merrighien Huijgen de Hoogh,* allen wonende in Langeweide 'in den gesticht van Utrecht', verschijnen voor notaris Hubert van Gorcum te Woerden. De onroerende goederen van hun ouders worden verdeeld. *Huijch* krijgt 1/3 deel en *Annighie* krijgt 2/3 deel van elf morgen één hond 'wey, hoy ende henneplandt met huys, bergh en verdere geheele timmeringe daerop staende' gelegen in Langeweide, strekkende voor uit de Voorweteringe tot achter in de Achterwierecke toe, belendend ten zuiden *Aeghie Pieters* en *Roelof Pancken Hoogendoorn* en ten noorden de vijf morgen die *Belichije Pancken Hoogendoorn* voor haar erfportie 'aengecavelt' zijn. *Cornelis Pancken Hoogendoorn* krijgt twee morgen en een hond land in Langeweide en zijn broer *Pieter* krijgt duizend gulden.

12-1-1691[20]: *Huijg Panken, Pieter Panken,* beiden wonende op Langeweide, *Cornselis Gerrits van der Heden* getrouwd met *Annetje Panken* 'voor haer selven ende vervangende hare vordere broeders kinderen van Panck Jans' zijn erfgenamen van *Andries Gerrits van Dobbe* en *Aechje Cornelis.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jan Panken Hoogendoorn*, geb. ca. 1631/32 (3 jaar oud op 11-2-1635[8]), schepen van Lange Ruige Weide 1665, won. Langeweide (1668), overl. vóór 19-8-1673[21], otr./tr. Waarder/Bodegraven 15-1/1-2-1668 *Aagje Pieters Bergshouff*, j.d. wonende in 't Weiland onder Bodegraven, overl. vóór 5-3-1718, vermoedelijk dr. van Pieter Jansz. Bergshoeff.
   Jan Pancken Hoogendoorn is op 8 augustus 1665[22] schepen van Lange Ruige Weide, en ondertekent dan de betreffende akte met 'Jan Pancken Hoogendooren'.
2. *Roelof Panken Hoogendoorn*, geb. ca. 1633/34 (1 jaar oud op 11-2-1635[8]), begr. Bodegraven 23-12-1711 (aangifte door Pieter Jansz. Hoogendoorn). Waarschijnlijk ongehuwd en kinderloos gebleven.
   Roelof Panken Hoogendoorn krijgt van het Hof van Utrecht 22 augustus 1673 via notaris Groenevelt een octrooi om te mogen testeren. Hij is dan gevlucht voor de Franse invasie van 1671-1673 in Woerden, en hij woont dan in Gouda. Hij heeft bezittingen in Langeweide. Op 19 augustus 1673[21] testeert hij. Zijn erfgenamen zijn de kinderen van zijn overleden broer *Jan Pancken Hogendoorn* en diens vrouw *Aeghien Pieters Berghshoeff*. Opvallend is dat Roelof zijn testament drie dagen voor zijn octrooi om te mogen testeren laat opmaken. Een verklaring is dat in de zeventiende eeuw de Juliaanse kalender (meestal Oude Stijl genoemd) en de Gregoriaanse kalender (meestal Nieuwe Stijl genoemd) naast elkaar gebruikt werden. De Juliaanse kalender liep tien dagen achter op de Gregoriaanse kalender.

   De erfgenamen van *Kars Gerrits*, onder wie *Aechtge Pieters Berchshoeff*, weduwe van *Jan Pancken*, en *Roeloff Pancken Hoogendoorn*, nagelaten kinderen van *Annichje Gerrits*, verkopen op 4 september 1674[23] aan *Jan*, *Henderick* en *Roeloff Huijbertsz. Steehouwer*, nagelaten minderjarige kinderen van *Huijbert Gerrits Steehouwer*, 'seekere hoffstede huijs, berch, schuyr, bepootinge ende beplantinge, met ontrent 23 morgen wey, hoy ende henneplant' gelegen op het Hoogeind van Langeweide.

   21-12-1685 (nieuwe stijl)[24]: voor schout en schepenen van Lange Ruige Weide verschijnen *Roeloff Panken Hogendoorn*, 'bejaert jongman', en *Aegien Pieters Berchhoeff*, weduwe en boedelhoudster van *Jan Panken Hogendoorn*, wonende in 't Weiland onder Bodegraven. Zij verkopen aan *Daem Jans Hogenes*, meester-timmerman wonende aan de Driebrugge, drie morgen en vijfhonderd roeden land op het Laageind van Langeweide.

   29-4-1698[25]: *Roeloff Panken Hogendoorn* verkoopt aan zijn broers weduwe, *Aegjen Pieters Bergshoeff*, de helft van twee morgen hooiland op het Laageind van Langeweide. De andere helft is reeds in haar bezit. Deze twee morgen land heeft Pank, wonende aan Langeweide, op 28 april 1662 aan zijn twee voorzonen *Jan* en *Roeloff* gegeven, middels een akte, verleden voor notaris Gerrit van Gorcum te Woerden.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Huygh Pankrasz. Hogendoorn*, meerderjarig 22-2-1666[10], vermeld 27-10-1669[6] en 5-4-1676[7], weesmeester van Lange Ruige Weide 1674[26], schepen van Lange Ruige Weide 1674[27], testeert 3-3-1712[28] en 21-5-1714[29]. Ongehuwd en kinderloos.
   24-11-1674 (oude stijl)[30]: 'Huijch Pancken Hoghendoren' ondertekent een akte.

   3-3-1712[28]: *Huijg Panken Hogendoorn* blijkt ongehuwd ('bejaert jongman') te zijn en hij is inwonende bij zijn zuster *Annigjen* op het Laageind van Langeweide. Hij laat dan zijn eerste testament opmaken. Als zijn erfgenamen noemt hij zijn zusters *Beligien* en *Annigien*, evenals zijn broeder *Pieter*. 'Om redenen hem comparant daer toe moverende' sluit hij uit zijn volle broeder *Cornelis* en zijn halve broeder *Jan* en hun kinderen en erfgenamen.

   21-5-1714[29]: *Huijgh Panken Hogendoorn* laat een tweede testament opmaken. Hij blijkt dan nog steeds bij zijn zus *Annigjen* te wonen op het Laageind van Langeweide. Hij is dan 'sieckelijck te bedde leggende egter sijn verstant hebbende'. Hij wijst twee erfgenamen aan, die beiden de helft van zijn erfenis krijgen, namelijk zijn zuster *Annigjen*, weduwe van *Cornelis van der Heden*, en zijn broer *Pieter*. Voorts 'met uijtsluytinge van allen andren niet begerende dat jemant anders 't sij de erffgenamen van sijn andere heele broeder Cornelis Panken saliger als mede van sijn halve broeder

Jan Panken saliger met sijne nalatenschap sullen hebben te bemoeyen ofte aen te matigen sluytende alle dselve uyt sijne nalatenschap bij desen'. *Beligje Panken* wordt niet genoemd in dit tweede testament. Vermoedelijk is zij tussen de data van het eerste en tweede testament van *Huijgh* overleden, zonder kinderen na te laten.

4. *Cornelis Panken Hogendoorn*, meerderjarig 22-2-1666[10], vermeld 5-4-1676[7], overl. vóór 21-5-1714[29], tr. vóór 22-2-1666[10] *Trijntje Jans*.
   11-5-1678 (oude stijl)[31]: *Cornelis Pancken Hogendoorn* verkoopt aan 'deerbare Joffr. Elysabeth Verweij, wede van sar. Joan Voordij wonende tot Amsterdam', de eigendom van omtrent twee morgen en een hond land op het Laageind van Langeweide.
   Cornelis huurde een hofstede van 13 morgen op Langeweide van het Weeshuis van Woerden en de armmeesters van Bodegraven. Op 27 december 1679[32] wordt overeengekomen dat hij zijn (achterstallige?) huur van f 250 over de jaren 1677, 1678 en 1679 in drie termijnen zal betalen.
5. *Pieter Pancken Hoogendoorn*, meerderjarig 22-2-1666[10], vermeld 5-4-1676[7], schepen van Lange Ruige Weide 1676, diaken van Waarder voor het Hoogeinde van Langeweide in 1692 en ouderling in 1698, 1701, 1711 en 1712[33], overl. Westeinde, begr. Waarder 4-3-1717, 'j.m. uyt de Langeweyde', otr./tr. Bodegraven/Waarder 31-10/1-12-1666 *Geertje Dierten Ramp*, j.d., overl. vóór 19-11-1708[34], verm. dr. van Diert Roelofsz. Ramp en Neeltgen Claes Willemsdr.
   2-1-1677[35]: 'Pieter Pancras' gebruikt twintig morgen land op Langeweide, die voor de helft eigendom zijn van *Geertruyd Meijster*, 'weduwe, boedelhouster en lijfftochterse van Jo'r. Cornelis de Rout in sijn leven heer van Ganswijk'. De wederhelft is eigendom van de zwager van *Geertruyd Meijster*, de heer *Godefroij van Meerveen*.
   'Pieter Panken Hogendoorn en Geertje Dierts Ramp, sijn vrou, in t oosteynt van Waerder' worden in 1679 'tegen Paaschen' lidmaten van de Nederduits gereformeerde kerk in Waarder.
   19-11-1708[34]: *Pieter Panken Hogendoorn*, weduwnaar en boedelhouder van *Geertjen Dierten Ramp*, verschijnt voor notaris Hubert van Gorcum. Eveneens treden op hun dochters *Neeltje* en *Margie*, wonende in het Oosteinde van Waarder. Vader *Pieter* moet boedelscheiden als hij voor een tweede keer in het huwelijk zou treden. Ook moet hij met zijn dochter *Geertje* blijven samenwonen en 'eerlijk in kleeren en verderlijke behoeften voorzien gelijk als bure kinderen boven en beneden ende daaren boven aan selve geven een penningscken tot dagelycx sakgelt ofte eenige kleynigheden voor haar te kopen'.
6. *Annigje Panke Hogendoorn*, geb. ca. 1646/47 (ca. 19 jaar oud op 22-2-1666[10]), vermeld 27-10-1669[6] en 5-4-1676[7], j.d. wonende in Langeweide, otr. Waarder 12-4-1676 (att. naar Haastrecht) *Cornelis Gerritse van der Heden*, 'j.m. van Bloxland, wonende in de Langeweyde', overl. vóór 21-5-1714[29].
   11-5-1678[36]: *Cornelis Gerrits van der Heden* legt een schuldbekentenis af ten behoeve van de gebroeders *Balten* en *Pieter Wilelms Boerefijn*. Het gaat om *f* 475,- 'spruytende wt gelycke somme die hij comparant schuldig was aen sijn swager Pieter Pancken Hogendoorn'. De jaarlijkse rente is 23 gulden en 15 stuivers. Het onderpand is zeven morgen en twee hond land 'met getimmerte' op het Laageind van Langeweide, belendend ten zuiden *Huijch Pancken Hoogendoorn* en ten noorden *Belichgen Pancken Hogendoorn*. Op 9 januari 1713 is de schuld afgelost.
   Uit de twee testamenten van haar broer *Huijg Panken Hogendoorn* blijkt *Annigje* te wonen op het Laageind van Langeweide. Haar broer Huijgh woont bij haar (1712, 1714).
7. *Belichgien Pancras*, geb. ca. 1650/51 (ca. 15 jaar oud op 22-2-1666[10]), vermeld 5-4-1676[7] en 3-3-1712[28], verm. overl. vóór 21-5-1714[29].

Noten

1. SAR GA LRW 21, art. 31; zie ook Nico P. den Hollander, *Landeigenaren en -gebruikers in Langeweide, Ruigeweide en Kortenhoeven in 1536, 1599 en 1656*, in: *Gens Nostra* 57 (2002), pag. 261-279.
2. SAR ORA LRW 24, fol. 106v.
3. SAR ORA LRW 24, fol. 94.
4. SAR ORA LRW 24, fol. 130.
5. SAR ORA LRW 23, fol. 1.
6. SAR ORA LRW 25, fol. 185.

7. SAR ONA Wo 8551/162.
8. SAR ORA LRW 24, fol. 191.
9. SAR ORA LRW 25, fol. 51.
10. SAR ORA LRW 25, fol. 145.
11. SAR ORA LRW 24, fol. 248: op 20-5-1640 is *Pancras Jansz.* schepen van Lange Ruige Weide.
12. SAR ORA LRW 24, fol. 177v.
13. SAR ORA LRW 24, fol. 190.
14. SAR ORA LRW 24, fol. 192v.
15. SAR ORA LRW 24, fol. 202.
16. SAR ORA LRW 25, fol. 51.
17. SAR ONA Wo 8541/44.
18. SAR ONA Wo 8544/7.
19. SAR ONA Wo 8543/124.
20. SAR ORA LRW 1, nr. 204.
21. SAR ONA Wo 8548/83.
22. SAR ORA LRW 25, fol. 139.
23. SAR ORA LRW 1, nr. 14.
24. SAR ORA LRW 1, nr. 149.
25. SAR ORA LRW 2, nr. 43d.
26. SAR ORA LRW 1, nr. 12.
27. SAR ORA LRW 1, nr. 13, 14 en 16.
28. SAR ORA LRW 2, nr. 122.
29. SAR ORA LRW 2, nr. 127.
30. SAR ORA LRW 1, nr. 16.
31. SAR ORA LRW 1, nr. 75.
32. SAR ONA Wo 8553/86.
33. SAR ANHGW, inv. nr. 170a.
34. SAR ONA Wo 8556/156.
35. SAR ORA LRW 1, nr. 49.
36. SAR ORA LRW 1, nr. 77.

oproep
het portret van ...

In de negentiende eeuw is door de opkomst van de fotografie het aantal personen dat een portretfoto liet maken, fors gestegen. *Gens Nostra* wil de mogelijkheid geven om dergelijke portretfoto's te plaatsen onder vermelding van de genealogische basisgegevens in een nieuw onderdeel 'Het portret van ...'.

De voorwaarden voor opname zijn:

- De foto is van vóór 1890 en de geportretteerde(n) is/zijn geboren vóór 1850.
- De genealogische gegevens zijn compleet en bevatten de volledige naam van de geportretteerde(n), eventueel beroep, de namen van de ouders, plaats en datum van geboorte, eventueel huwelijk en overlijden en verder de gegevens van de partner en eventueel de kinderen.
- Indien bekend: de datering van het portret, de plaats van opname en de naam van de fotograaf;
- Eventuele bijzonderheden mogen toegevoegd worden.
- De foto is niet eerder in *Gens Nostra* gepubliceerd.

Uw aanbod kunt u inzenden naar: NGV, t.n.v. redactie Gens Nostra, Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam.

Hieronder een voorbeeld van wat de redactie voor ogen staat:

Michiel Adrianus Jentink (1842-1884)
en Margaretha Dingena Jentink (1839-1904)

Michiel Adrianus Jentink, geb. Nijland 10-10-1842, aanvankelijk burgemeester van Stavoren, vanaf 25-11-1871 burgemeester van Bolsward, overl. Bolsward 11-4-1884, tr. Workum 12-6-1872 *Tetje Mossel*, geb. Workum 24-8-1849, overl. Bolsward 19-11-1883.
Margaretha Dingena Jentink, geb. Nijland 27-5-1839, overl. Koog-aan-de-Zaan 29-12-1904, tr. Nijland 15-6-1871 *Siemon Mossel*, geb. Workum 20-7-1844, aanvankelijk gemeentesecretaris te IJlst en Grouw, later notaris te St. Jacobiparochie, overl. Baarn 7-1-1900.
Broer en zuster Jentink waren kinderen van de Nijlandse predikant *Theodorus Jentink* (1808-1888)[1] en van diens eerste vrouw *Anna Geertruida Kutsch* (1813-1844)[2]. Hun resp. echtgenote en echtgenoot, eveneens broer en zuster, waren kinderen van de Workumse burgemeester *Foppe Bastiaans Mossel* en van *Janke Symons Stoffels*.

Het afgebeelde portretje (ware grootte) is gemaakt te Amsterdam omstreeks 1865. Achterop staat de naam van de fotograaf en zijn adres:
'A. Greiner, photograf, Nieuwendijk L. 87, Amsterdam'.

Noten

1. J.C.P. Jentink en C.H. van Wijngaarden, *Jentink*, in: *Gens Nostra* 43 (1988), pag. 289-307.
2. M.J. van Lennep, *Kutsch*, in: *Genealogysk Jierboekje 1962*, pag. 15-31.

in memoriam Arie Kornaat 1891-1915

DOOR MEVR. E.R. VAN DOOREMALEN

Begin januari 2003 vond ik in antiquariaat 'Pandora' in de Wijnstraat te Dordrecht, een donkerbruin boekje van ca. 14 x 21 cm met voorop de woorden 'In Memoriam'. Het boekje telt in totaal 31 genummerde pagina's en is gedrukt bij Dorsman & Odé. Binnenin staat:

> *Aan familie, verloofde en vrienden van wijlen onzen geliefden zoon ARIE KORNAAT geboren te Vlaardingen den 12 december 1891 en aldaar overleden den 16 april 1915 (met portret en handteekening van den overledene).*

Op de volgende pagina staat de foto van *Arie Kornaat*. Het boekje bevat vier preken die Arie als student heeft geschreven. De inleidende tekst is van de hand van zijn ouders en luidt:

'Bij de groeve van onzen zoon werd door een der studievrienden ons gewezen op een bijbellezing door den overledene gehouden als Secretaris van het Oratorisch-Homiletisch Studenten-Gezelschap "Progredior", naar aanleiding van Lukas 2 vers 49: "Wist gij niet dat ik moet zijn in de dingen mijns Vaders". Ook had Arie kort voor zijn verscheiden met ons gesproken over een zijner andere preeken "Ik ga heen om u plaats te bereiden". Waar er meerdere preeken, voor dezelfde vereeniging gedaan onder de geschriften van den overledene waren, zoo rees bij ons de gedachte op ze te doen drukken en ze ter blijvende herinnering aan te bieden. En waar de overledene nog kort voor zijn sterven het uitsprak dat het steeds zijn begeerte was geweest wanneer hij predikant had mogen worden "zielen te mogen winnen voor Gods koninkrijk" daar kan hij door zijn hierachter gevoegd werk nog tot ons spreken nadat hij gestorven is. En mocht het nog voor iemand tot stichting of ten zegen zijn dan zou zijn werk rijkelijk beloond zijn. Zeer zeker heeft de overledene in geen geval kunnen vermoeden dat zijn werk door hem als student gemaakt door ons ter gedachtenis bewaard zou worden. De preeken konden slechts kort zijn daar iederen spreker slechts 15 minuten sprekens was toegestaan.
Hiernevens tevens enkele herinneringen omtrent Arie's leven. Reeds als knaap gaf hij steeds den wensch te kennen Predikant te mogen worden, en dat was maar niet voorbijgaande maar hij bleef bij die begeerte. Na de school voor M.U.L. onderwijs te hebben doorloopen deed hij in Juli 1906 met goeden uitslag het toelatingsexamen voor het Marnix-Gymnasium te Rotterdam. Telken jare mocht hij slagen voor zijn overgangsexamen en in 1912 slaagde hij voor zijn eindexamen. In October van datzelfde jaar ving zijn studie aan te Utrecht ter opleiding voor de Evangelie-bediening en 21 Juni 1913 legde hij met gunstig gevolg zijn Propadeutisch examen af. Den 8 Januari 1914 deed de overledene te Utrecht belijdenis des geloofs na voorbereidend onderwijs van den WelEerw. ZeerGel. Heer Dr. J.R. Slotemaker de Bruine en werd 11 Januari d.a.v. door Z.Eerw. bevestigd met meerdere catechesanten, naar aanleiding van 1 Tom. 4 vers 15 "Opdat uw toenemen openbaar zij in alles". Den 23sten Maart 1915 werden wij verblijd met den goeden uitslag van zijn eerste Candidaatsexamen. Sedert 16 December 1912 was hij verloofd met Mej. J.H. de Weerd, en waar hij tot dusverre grooten zegen op zijn studie had mogen ondervinden, mochten zij beiden de toekomst met goede verwachting tegengaan. Maar helaas onze blijdschap zou tot droefheid worden. Stonden wij 21 Mei 1909 bij het sterfbed onzer lieve Maartje, moesten wij 12 Januari 1912 onzen diep betreurden Gerrit missen, weder zouden wij door diepe smartelijke wegen geleid worden. Begin April begonnen zich koortsverschijnselen te openbaren die zóó toenamen en zóó aanhielden dat wij hem den 16

April des avonds ongeveer 10 uur ons tot onze diepe smart zagen ontvallen. Zijn hope was op Christus en al werd het met licht, zijn begeerte was naar het Vaderhuis met de vele woningen "of daar ook voor hem door genade een plaats bereid mocht zijn".
God geve ons kracht om het voor ons zoo onuitsprekelijk zware verlies te dragen en zij ook haar nabij die met hem door het leven wenschte te gaan.
Zijn diepbedroefde ouders.'

17de Brabantse Contactdag 25 oktober 2003 te 's-Hertogenbosch

Contactdagen zijn bij uitstek geschikt om...

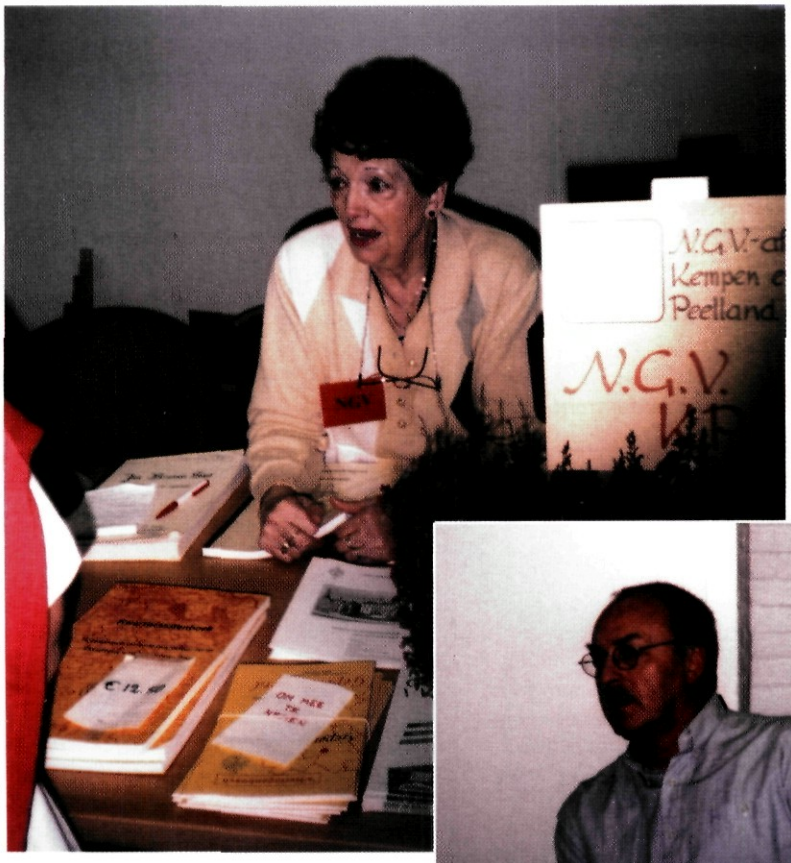

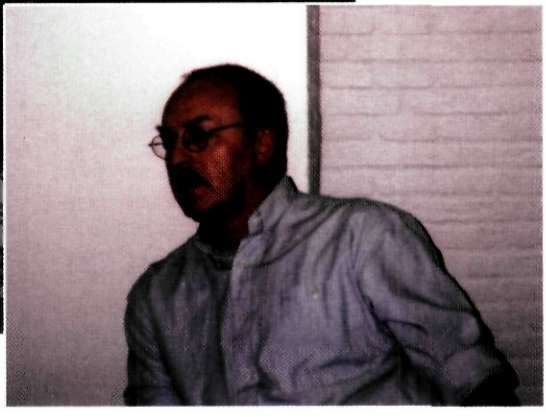

contacten te leggen en kennis te maken, bijvoorbeeld met de heer H. J. J. B. van den Brink, uitgever/redacteur van Genealogisch Tijdschrift voor Oost-Brabant; (wij misten zijn collega voor West-Brabant de heer Sanders), contacten te onderhouden, gegevens uit te wisselen en om informatie in te winnen, bijvoorbeeld bij mevrouw W. P. H. Kuntz-Storm

wegwijs

archiefnieuws

Streekarchief 'Rijnstreek'
Notaris Van Geijtenbeek
In 1850 vestigde notaris *Otto Willem van Geijtenbeek* zich in Harmelen. Hij ging hier wonen op de buitenplaats 'De Uithof' gelegen langs de Oude Rijn (ter hoogte van de huidige Rijnlaan). Naast cliënten uit Harmelen, Kamerik, Kockengen en Vleuten-De Meern ontving hij ook nog steeds mensen uit zijn vorige standplaats Mijdrecht/Wilnis. Op de akten uit zijn Harmelense periode, 1850-1875, is onlangs een index vervaardigd. In een oogopslag is te zien wie er in zijn akten (testamenten, koopakten enz.) genoemd worden. De nieuwe index en het archief van de notaris kunt u inzien op de studiezaal van het Streekarchief.

Van Geijtenbeek was overigens een verdienstelijk inwoner van Harmelen. Hij bekleedde er onder meer de functies van wethouder en ouderling en was voorzitter van diverse polderbesturen. Voor zijn verhuizing naar Harmelen was hij burgemeester van Kockengen. Na zijn overlijden in 1875 werd zijn statige onderkomen verkocht aan *Helena van Beusechem*, ambachtsvrouwe van Harmelen.
Nieuwsbrief Historisch Platform Woerden
nr. 6, najaar 2003, pag. 1
p/a Postbus 45, 3440 AA Woerden
e-mail: streekarchief@woerden.nl
internet: www.sarijnstreek.org

Plaatjes uit grootmoeders tijd
Streekarchief 'Rijnstreek' beheert een omvangrijke collectie prenten, ansichten en foto's en wil deze in de nabije toekomst via internet beschikbaar stellen. Het overgrote deel van de collectie zal hiervoor in de komende jaren opnieuw worden beschreven. Nog dit jaar [2003] zullen de eerste afbeeldingen via internet toegankelijk zijn. Het leeuwendeel hiervan dateert uit de periode 1900-1930. Deze eerste fase betreft ongeveer 600 afbeeldingen uit de gemeente Woerden, die straks met de lange wintermaanden vanuit huis via internet bekeken kunnen worden.
bron: als boven

Grondbelasting:
'leuker kunnen we het niet maken'
In de oude archieven van gemeenten bevinden zich vaak registers van aangiften om vrijstelling van grondbelasting. Deze werden opgemaakt in verband met de vrijstelling die men voor de betalingsplicht kon krijgen als men grond bezat die om verschillende redenen tijdelijk niet bebouwd was. Zodoende is het mogelijk om met de registers de stichtingsjaren van panden te traceren, die gebouwd zijn voor de Woningwet van 1903 die gepaard ging met de welbekende bouwvergunningen. Ook is in veel gevallen de reden van de bouw of herbouw van het pand vermeld: bijvoorbeeld na een brand, calamiteit enz.

Bij het Streekarchief 'Rijnstreek' dateren de oudste registers van 1844. Hoewel deze bron niet altijd even compleet bewaard is gebleven, bevat zij informatie die beslist de moeite waard is. Wellicht draagt de index die het Streekarchief op de diverse registers heeft vervaardigd, ertoe bij dat deze bron vaker gebruikt wordt bij historisch onderzoek. De volgende registers van aangiften om vrijstelling van grondbelasting zijn van belang voor de huidige gemeente Woerden:

— Barwoutswaarder	1871-1924
— Harmelen en Veldhuizen	1868-1918
— Kamerik	1871-1901
— Rietveld	1871-1923
— Woerden	1844-1870
— Zegveld	1844-1916

Nieuwsbrief Historisch Platform Woerden
nr. 6, najaar 2003, pag. 1

Streekarchief Eiland IJsselmonde
Gereed gekomen indices:
BS Poortugaal, geboorten 1891-1903 en huwelijken 1812-1840
BS Pernis, huwelijken 1851-1880
BS Hendrik Ido Ambacht, overlijden 1861-1950
[te raadplegen in het geheel opgeknapte onderkomen in een schoolgebouw (rechter ingang), Hollands Tuin 77, 3078 EE Rotterdam; tel.: 010-482.57.58; geopend ma-vrij 9.00 – 15.00 uur; te bereiken met RETbuslijn 47]
Nieuwsbrief, 20e jg., nr. 4, najaar 200

FRANKRIJK

Archives de Paris

De leeszaal is geopend dinsdag 13.00-17.15 uur, woensdag-vrijdag 9.30-17.15, zaterdag 9.30-16.45 (behalve op feestdagen).

De microfilms van de *tables décennales* (tienjarentafels) van de Burgerlijke Stand van alle arrondissementen van Parijs over 1893-1902 zijn vrij te raadplegen. De microverfilming van de *akten* over dezelfde periode is voltooid en zijn eveneens te bekijken.

Archives départementales des Yvelines

Nieuw adres: 2 avenue Lunca, Pas du Lac, 78180 Montigny-le-Bretonneux, bij het station St. Quentin; tel.: 0161373636.

Stemma, cahier no. 99, 3e trim. 2003

Apeldoorns Archief verhuist

... naar het nieuwe gebouw van de nieuwe combinatie Cultuur Onder Dak Apeldoorn (Apeldoorns Museum, Bibliotheek Apeldoorn, Apeldoorns Archief). Vanaf 1 december [2003] is het archief weer open op het nieuwe adres: Vosselmanstraat 299, 7311 CL Apeldoorn, tel. (055) 526 84 00, e-mail: archief@coda-apeldoorn.nl.

Archievenblad, jg. 107, nr. 9, nov. 2003, pag. 12

Archieven vrezen voor collectie en toegankelijkheid

Ruim de helft van de Nederlandse rijksarchieven verwacht als gevolg van bezuinigingen de komende tijd slechter toegankelijk te worden voor bezoekers. Een meerderheid (64 procent) van alle archieven in Nederland geeft aan dat bezuinigingen in de sector helemaal niet meer mogelijk zijn en direct ten koste zullen gaan van het behoud van collecties; van de rijksarchieven vreest zelfs 80 procent direct negatieve gevolgen. Tegelijkertijd is 75 procent van de archiefbeheerders van mening dat de Nederlandse politici zich in het geheel niet bewust zijn van het grote belang van archieven voor historisch onderzoek en het oplossen van actuele maatschappelijke vraagstukken.

Dat zijn de conclusies van een onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van Doxis Informatiemanagement onder een groot aantal archieven, waaronder rijksarchieven, waterschaps-, gemeente- en streekarchieven en particuliere archieven. De resultaten van dit onderzoek zijn op 30 september jl. in Den Haag gepresenteerd. Nederlandse archieven trekken jaarlijks 450.000 bezoekers [of bezoeken?]. Met name rijksarchieven en gemeentelijke archieven zijn populair. Veel van deze bezoekers zijn wetenschappers of mensen die op zoek zijn naar hun voorouders. Vrijwel alle archieven worden volledig door de overheid gefinancierd.

Met name voor de wetenschap kunnen de bezuinigingen en het daaruit voortvloeiende slechte onderhoud funest zijn, aldus drs. Laurens Verbeek, binnen Doxis verantwoordelijk voor het onderzoek. 'Recentelijk heeft bijvoorbeeld het KNMI een archiefonderzoek uitgevoerd naar het broeikaseffect. Na bestudering van de scheepsdagboeken van de VOC heeft het instituut kunnen vaststellen dat we ons momenteel in een opwarmingsfase van de aarde bevinden. Op grond van dergelijk onderzoek kunnen belangrijke actuele beslissingen worden genomen, zoals het besluit om dijken te verzwaren. Als archieven hun collectie niet in goede staat kunnen houden, en daar kunnen bezuinigingen voor zorgen, dan kan dat kortom grote gevolgen hebben voor ons dagelijks leven'.

De digitalisering van collecties, waardoor archieven makkelijker toegankelijk moeten worden en het beheer op lange termijn kostenefficënter is, loopt als gevolg van de bezuinigingen eveneens groot gevaar. Meer dan driekwart van de rijksarchieven vreest de komende jaren grote vertraging in het digitaliseringsproces. Verbeek: 'Een belangrijk en relevant stuk cultureel erfgoed wordt daarmee wat de toegankelijkheid betreft geen goed gedaan. Door deze vertraging moet de komende jaren aan zo'n 2,5 miljoen mensen de digitale toegang tot archieven ontzegd worden.'

De complete resultaten van het onderzoek zijn te raadplegen op:

www.doxis.nl/docs/Archievenbezuinigingen.pdf

Archievenblad, jg. 107, nr. 9, nov. 2003, pag. 12

Jaarbericht van het Utrechts Archief 2002

[mei 2003, pag. 8 resp. 13]:

Het grootste project in 2002 was de bewerking en verwerving van het archief van het *Kadaster Utrecht*. Daarnaast ging nog een ander groot project van start: de bewerking van de archieven van *de Arrondissementsrechtbank Utrecht* en de *Kantongerechten van Utrecht en Amersfoort*. In opdracht van de archiefvormer is het archief van het Kadaster Utrecht uit de periode 1831-ca. 1980 geïnventariseerd en verpakt. De totale omvang bedraagt ca. 900 meter. De registers zijn door een gespecialiseerd bedrijf gescand. Een interne projectgroep heeft zich gebogen over de wijze waarop de geïnventariseerde en gescande archieven het beste op de studiezaal kunnen worden aangeboden.

Het geven van speciale workshops is hiervan een onderdeel. Het archief wordt gefaseerd overgebracht en zal naar verwachting in het najaar van 2003 toegankelijk zijn voor het publiek.

De archieven van de Arrondissementsrechtbank Utrecht en de Kantongerechten van Utrecht en Amersfoort uit de periode 1920-1989 zullen worden geïnventariseerd. Het Utrechts Archief adviseerde de archiefvormer bij de aanbestedingsprocedure en begeleidde de inventarisatiewerkzaamheden. Het gaat om ca. 1200 meter archief en de inventarisatie zal vier jaar in beslag nemen.

De belangrijkste microverfilmingsprojecten van 2002:

– Bouwtekeningen gemeente Utrecht van de periodes 1955-1978 en 1853-1910. Ontbrekende bouwtekeningen werden verfilmd en beide projecten werden afgerond.

– Dorpsgerechten gemeente Nieuwegein. In opdracht van het gemeentearchief Nieuwegein worden de gerechtsarchieven verfilmd van de dorpen die tegenwoordig onder Nieuwegein vallen. In 2002 betrof dat Jutphaas, Vreeswijk en 't Gein.

– Registers burgerlijke stand 1811-1950. Dit project is grotendeels voltooid, deels door de aanschaf van kopieën, deels door eigen verfilmingen. Voor het verfilmen van de registers van de voormalige gemeente Vleuten-De Meern ontving Het Utrechts Archief een bijdrage van de provincie.

– Huwelijkse bijlagen 1843-1882. In samenwerking met enkele gemeente- of streekarchieven zijn de huwelijkse bijlagen van Baarn, De Vuursche, Leusden, Renswoude, Stoutenburg, Jutphaas, Vreeswijk, Veenendaal en Zeist verfilmd.

– Militieregisters stad Utrecht. De stedelijke militieregisters van de lichting van 1814 werden verfilmd in samenhang met de index op deze registers.

– NS Tekeningen. Dit betrof vooral tekeningen die nog waren nageleverd.

– Archief Aartsbisdom Utrecht. De verfilming van het veel geraadpleegde tijdschrift Archief Aartsbisdom Utrecht (A.A.U.) werd in 2002 afgerond.

– Oud-katholieke Kerk Nederland, verzameling Port-Royal. Deze meerjaren-verfilming is volgens schema afgerond in 2002.

info@hetutrechtsarchief.nl
en www.hetutrechtsarchief.nl
tel.: 030-28 666 11
Alexander Numankade 199-201,
3572 KW Utrecht]

Rijksarchief in Noord-Brabant

Studiezaalnieuws

Per 1 januari 2004 zijn de nieuwe openingstijden van het Rijksarchief in Noord-Brabant en het streekarchief Langs Aa en Dommel:
dinsdag van 09.00 tot 21.30 uur
woensdag t/m vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur
zaterdagochtend van 09.00 tot 13.00 uur
In de zomermaanden juli en augustus vervallen de dinsdagavond- en zaterdagochtendopenstellingen.

Nieuws van www.brabantarchieven.nl
2e jg., nr. 3, okt. 2003
info@de-citadel.nl]

Inventarisatie van Renkumse archieven

In de zomer [van 2003] is het Gelders Archief begonnen met een nieuw project: het wegwerken van de achterstanden in de bewerking en de materiële verzorging van de Renkumse archieven en collecties. Medewerker *Wilfried Ahoud*, die in het verleden als projectarchivaris reeds tal van gemeentelijke archieven onder handen heeft gehad, ziet zich als huidige collectiebeheerder met de bewerking van de Renkumse archivalia voor een nieuwe uitdaging gesteld.

Naar het zich laat aanzien zal in een tijdsbestek van zeven jaar orde worden geschapen in ongeveer 600 strekkende meter archiefmateriaal. Als eerste onderdeel zal het semistatisch archief van de gemeente toegankelijk worden gemaakt. Dit bestaat voor het belangrijkste gedeelte uit het secretariearchief van de dienst gemeentewerken over de periode 1945-1989. Helaas is van de tijd vóór 1945 weinig archiefmateriaal bewaard gebleven als gevolg van oorlogshandelingen. Om de Renkumse historie voor die tijd toch enigszins te kunnen reconstrueren, heeft de gemeente Renkum in de afgelopen decennia een actief beleid gevoerd om naast kerkelijke ook particuliere archieven en collecties te verwerven, die inzicht verschaffen in het maatschappelijke en culturele leven voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het gevolg van dat beleid is, dat er een unieke verzameling is aangelegd, niet alleen van schriftelijke documenten, maar ook van bijvoorbeeld audiovisueel materiaal, foto's, prentbriefkaarten en kranten. Een globaal onderzoek leert dat het archief rijk aan informatie is. Zoveel mogelijk zal worden gestreefd om voltooide onderdelen zowel digitaal als op papier ter beschikking van het publiek te stellen.

RELATIEmagazine
Gelders Archief
najaar 2003, pag. 5

ICT-samenwerking Gelders Archief en Historisch Centrum Overijssel

Het Gelders Archief en het Historisch Centrum Overijssel gaan nauw samenwerken op het gebied van informatie- en communicatietechnologie (ICT). Er wordt bij het beheer en de presentatie van de collectie steeds vaker gebruikgemaakt van ICT. De technologische infrastructuur hiervan is een complex en specialistisch terrein, dat tot samenwerking uitnodigt. Bundeling van krachten levert schaalvoordelen op. Het Gelders Archief en het Historisch Centrum Overijssel hebben een regionaal ICT-team ingesteld, dat zorgdraagt voor een goede technologische infrastructuur bij de deelnemers. Uniformering en kennisoverdracht inzake systemen, software- en webapplicaties nemen een belangrijke plaats in. Andere Regionale Historische Centra kunnen zich bij dit samenwerkingsverband aansluiten.

Archievenblad, jg. 107 nr. 9, nov. 2003 pag. 6]

IGEM

In 2001 is door middel van IGEM een start gemaakt met het digitaal ontsluiten van museale collecties in de provincie Gelderland. De letters IGEM staan voor *Internet Gelderse Musea*. De database waarin deze collecties worden ondergebracht is alsmaar groeiende en zodoende kunnen er steeds meer objecten met bijbehorende informatie opgezocht worden. Deze informatie wordt door de musea verzameld en zij houden deze zelf actueel. Op dit moment wordt via IGEM van acht Gelderse musea object-informatie aangeboden.

Voor wie is IGEM bedoeld?

Internet is de toekomst wat betreft het uitwisselen en zoeken van gegevens niet alleen voor de musea zelf, maar ook voor de bezoekers. Met het project IGEM wordt de 'Collectie Gelderland' via internet zichtbaar gemaakt. Voor de musea zelf is het handig om te weten welke collecties de andere musea in huis hebben, om zo het verzamelbeleid beter op elkaar af te kunnen stemmen of bij de organisatie van een tentoonstelling. Ook voor bezoekers is het een vooruitgang, hoewel dat toch enkele vragen oproept, want dalen de bezoekcijfers niet enorm als de collectie op internet te bewonderen valt en is een museumbezoek dan nog wel boeiend? Het antwoord hierop is simpel, een museumbezoek kan niet vervangen worden door virtueel bezoek, maar het biedt wel iets extra's. Want wie goed voorbereid via internet een museum bezoekt zal veel meer zien. Uiteraard is IGEM ook achteraf te raadplegen, om bijvoorbeeld nog wat extra informatie te verzamelen voor een werkstuk op school.

Kijkje achter de schermen

Eveneens biedt IGEM een kijkje achter de schermen, want naast de objecten die men daadwerkelijk kan bezichtigen in het museum kunnen op de IGEM-website ook objecten bekeken worden die zelden of nooit getoond worden in het museum. Doorgaans is bij de IGEM-musea ongeveer de helft van de collectie in de vaste opstelling te bekijken. Met IGEM heeft men de mogelijkheid om zelf informatie op te zoeken zonder museummedewerkers vragen te stellen. Het project beoogt een bijdrage te leveren aan het vergroten van de zichtbaarheid van de 'Collecite Gelderland', zowel in vaste opstelling als in depot. Via IGEM krijg je dan wel niet het daadwerkelijke object voor je neus maar het raadplegen via internet levert ook geen slijtage en schade op.

Sinds kort is de IGEM-website via de Cultuurwijzer (www.cultuurwijzer.nl) te vinden en zal zeer binnenkort oproepbaar zijn via de nieuwe website www.geschiedenisgelderland.nl.

De deelnemende musea zijn: Museum Elisabeth Weeshuis in Culemborg, Museum de Groote Sociëteit in Tiel, het Maarten van Rossummuseum in Zaltbommel, Liemers Museum in Zevenaar, Nederlands Bakkerijmuseum 't Warme Land in Hattem, Stadsmuseum Harderwijk, Huis Bergh in 's Heerenberg en Museum het Valkhof in Nijmegen.

Gelders Erfgoed 2003-4 pag. 15, 16

Historisch archief Rijswijk op termijn naar Gemeentearchief Delft

Aan het Mededelingenblad van de afdeling Delfland, jg. 12, no. 3, sept. 2003, pag. 886/887 ontlenen wij het bericht, dat de Rijswijkse gemeenteraad besloten heeft de collectie niet langer binnen de gemeentegrenzen te houden i.v.m. de verhuizing van het stadhuis, maar over te doen brengen naar het Gemeentearchief van Delft.

Bovenstaande informatie deed mevrouw *A.P.J. Käyser-van der Zee* nader informeren naar de mogelijkheden voor de archiefbezoeker/genealoog, die Rijswijkse bronnen wil raadplegen:

1. In Rijswijk blijft een studiezaal, en wel in het nieuwe stadhuis. In die studiezaal blijven de fotokopieën van DTB en BS raadpleegbaar, plus alle bestanden, die digitaal ontsloten zijn in AskSam, zoals het Bevolkingsregister. De reeds bestaande toegang op de notariële archieven blijft nog in Rijswijk en wordt in een database ingevoerd. Ook de bibliotheek en de collectie 'beeld en geluid' blijven daar raadpleegbaar. Het stadhuis is gevestigd in gebouw 'Hoogvoorde', Bogaardplein 15, 2284 DP Rijswijk, tel.: 070-32.616.438, e-mail:

ga@rijswijk.nl. Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9 tot 16 uur.
2. De meest geraadpleegde Rijswijkse archieven, zoals DTB (1596-1811), BS (1811-1943) en Bevolkingsregister (1825-1939) komen in **Delft** op de hoofdlocatie van het archief. De DTB en BS worden zo spoedig mogelijk verfilmd, zodat ze kunen worden opgenomen in het systeem van zelfbediening dat in Delft gebruikelijk is. De digitale toegangen die in AskSam in Rijswijk aanwezig zijn, zullen worden geconverteerd, zodat ze in Delft op de computers in de studiezaal kunnen worden geplaats voor raadpleging.
Diverse andere archieven, zoals Ambachtsheren van Rijswijk (1557-1851), ambacht van Rijswijk (1570-1858), Baljuw en welgeboren mannen (1769-1811), Gemeentebestuur (1811-1917) incl. brievenboeken, Kadaster, Notarissen, Schout & Gerecht kunnen in de studiezaal opgevraagd worden en zijn dan direct in origineel beschikbaar.
Het adres van de hoofdlocatie is:
Oude Delft 169, 2611 HB Delft
tel.: 015-260.2341
e-mail: archief@delft.nl
http://www.delft.nl/archief
openingstijden:
dinsdag t/m vrijdag van 9 tot 17 uur.
3. De overige Rijswijkse archieven, zoals bijv. de particuliere archieven, worden geplaatst in de dépendance van het GA Delft, in gemeentekantoor 'Torenhove' in de buitenwijk Poptahof. Deze zijn niet direct raadpleegbaar. Voor raadpleging is reservering vereist.

10de Friese Contactdag 11 oktober 2003 te Leeuwarden

De heer J.G. van der Meulen was aanwezig met gegevens, niet alleen over zijn eigen familie, maar ook met een bestand met circa 40.000 namen betreffende andere katholieke families in zijn computer, bidprentjes enz.

boeken

De hieronder vermelde boeken zijn ter lezing aanwezig in de bibliotheek van de NGV: Papelaan 6, 1382 RM Weesp. Er worden geen boeken uitgeleend.

Genealogie

L. Bakker, *Een kijkje in het heden en het verleden van de Breibach / Brijbag familie*, Eibergen 2003, 204 pp., ill. + index.

Dit eerste deel van een ambitieus project ziet er goed uit. Het behandelt alle nakomelingen van Fredrik Jacobus Simon Brijbag (Den Haag 1882 – Zaandam 1952). Begonnen wordt met een stamreeks vanaf Coenraad Breijbach, stoelenmaker uit het Duitse Neuwied, die in 1794 te Leiden trouwde met Suzanna Koster, tot aan Fredrik Jacobus Simon. Daarna volgt een uitwerking per gezin, rijkelijk geïllustreerd met alle mogelijke foto's, akten, brieven, geboortekaartjes en dergelijke. Het is zo een heel leuk familieboek geworden.

G.M. Berger, *Rond de familie Schoonderwoert in en om de Lopikerwaard 1600-1800*, Amstelveen 2003, 220 pp. + index (verkrijgbaar door storting van EUR 16,- (incl. verzendkosten) op rek.nr. 3793584 op naam van de auteur).

Na publicaties over de families Berger, Hollaers, De Lange en Ram is nu het vijfde deel in de serie van de auteur verschenen. Verbindende schakel tussen deze families is Gijsbertje Schoonderwoert, die in dit boek in generatie V voorkomt. Behandeld worden de afstammelingen van Aert Dirksz en Willemina Maes, wier kinderen de naam Schoonderwoert gaan voeren. Het 'Rond' in de titel slaat op het feit dat ook veel genealogische basisgegevens over aangetrouwden en getuigen zijn opgenomen.

C.A. Scharten, *Parenteelstaat Scharten-Stumphius, waarin verwerkt de genealogie van een familie Gramberg uit Jever, Oldenburg*, Rotterdam 2003, 292 pp. + index.

De inleiding van dit boek geeft een duidelijke handleiding voor het gebruik. Daarna volgt de parenteel met de afstammelingen van Karel Scharten, Luthers predikant, en Johanna Stumphius, die in 1862 trouwden te Beverwijk. De nakomelingen worden generatiegewijs behandeld. Een vrouwelijke Scharten uit generatie 2 trouwde met een Gramberg, eveneens Luthers predikant. Er worden veel bijzonderheden over de personen vermeld. Aardig is de toevoeging van een overzicht van publicaties van diverse familieleden. Ook het gedeelte 'Historisch allerlei' biedt nog veel extra's.

Streek-, stads- en dorpsgeschiedenis

F. van den Hoven (red.), *De ontdekkingstocht door Zuid-Limburg. Reisgids en naslagwerk voor toeristen en streekbewoners*, Leerdam 2003, 720 pp., ill. + index, prijs EUR 19,95.

Het derde deel in de Filatop Streekreeks 'Op ontdekkingstocht door ...' heeft de inmiddels vertrouwde opzet, waarbij dit keer alle 250 plaatsen in Zuid-Limburg, tot aan de allerkleinste buurtschappen, worden beschreven. De plaatsbeschrijvingen concentreren zich op naamsverklaring, geschiedenis, bezienswaardigheden, evenementen, natuur, cultuur, recreatie, en zelfs eet-, drink- en overnachtingsmogelijkheden. Daarnaast worden regionaal belangrijke thema's zoals geloof, dialecten, carnaval, schutterijen en dergelijke behandeld. De talrijke illustraties (600), deels bestaande uit oude landkaarten en foto's en deels uit recente kleurenfoto's, zijn goed gekozen. Een aanrader.

Diversen

G. van der Most, *Beerstraten, kunstschilders uit de zeventiende eeuw*, Noorden 2002, 64 pp., ill.; ISBN 90-70376-33-4 (verkrijgbaar voor EUR 29,95 incl. verzendkosten o.a. bij de auteur, Papehof 9, 1391 BD Abcoude).

Zeker waren er in de 17de eeuw twee, maar mogelijk ook drie kunstschilders Beerstraten: Jan, Abraham en eventueel Anthonie, vader en zoon(s). De nu verschenen monografie geeft een kunsthistorische beschouwing over de tijd waarin de Beerstratens leefden, een genealogie van de familie Beerstraten en een overzicht van de meest bekende schilderijen, deels in kleur en deels in zwart-wit. De Beerstratens legden zich toe op wintertaferelen, op stads- en dorpsgezichten en op maritieme onderwerpen. Een fraai uitgevoerd boek. ABB

periodieken

Van in deze rubriek vermelde artikelen, alsook van vroeger verschenen en in de bibliotheek aanwezige tijdschriftartikelen, kunnen fotokopieën worden aangevraagd bij de Dienst Bestellingen, p/a Papelaan 6, 1382 RM Weesp (gaarne met vermelding van de volledige referentie). De aanmaak van fotokopieën kan echter aan beperkingen onderhevig zijn. Periodieken worden niet uitgeleend.

Enkele gebruikte afkortingen: aanv. = aanvulling(en), afk. = afkomstig, afl. = aflevering, corr. = correctie(s), corr.-adres = correspondentie-adres, exm. = ex matre, gen. = generatie(s), jg. = jaargang, kwst. = kwartierstaat, kwn. = kwartieren, verv. = vervolg.

Nederland

Alledaagse Dingen. Nieuwsblad voor volkscultuur, jg. 9, nr. 1, maart 2003. Kleederdrachten van Harer Majesteits onderdanen [Collectie koningin Wilhelmina]; Zingen over water [expositie in het Zuiderzeemuseum te Enkhuizen]; Een folkloristische volksdansreis door Nederland; Cultuurwijzer, de webreisgids voor cultureel erfgoed [www.cultuurwijzer.nl].

Idem, nr. 2, juli 2003. De Efteling; Jeugdliteratuur en volkscultuur; De Vlaamse Volksverhalenbank (www.volksverhalenbank.be); Provinciegeschiedenis van Holland; Spotzinnetjes in en over de Nederlandse dialecten; Archieven en onderwijs.

Idem, nr. 3, sept. 2003. De toekomst van de Nederlandse folkloredans; Nederlandse volksdans onder de loep; Echte Zeeuwse babbelaars [met recept].

Amstel Mare, jg. 14, nr. 2, juni 2003. *E.A.M. Barlag-de Wit/M.J. Ruth*: Wijkverpleegster door weer en wind [interview met zuster Anna Hemelaar, opgeleid in Maastricht 1943-46, in 1947 'ooievaartje' te Amsterdam; 1960 wijkverpleegster in Amstelveen]; *P. van Schaik*: De vrijwillige Burgerwacht; *M.D.M. van Munster/J.G.M. van Rooijen*: De Amstelveense markt, 50 jaar geleden. Nieuwsbrief, juli 2003.

Idem, nr. 3, okt. 2003. *P. van Schaik*: De Amstelbode en de plaatselijke pers in de negentiende eeuw [redacteur Petrus Johannes Raaymakers eind 19e eeuw]; *M.D.M. van Munster/P. van Schaik*: Arm in Amstelveen. Armenzorg in de periode 1750-1850. Deel 9 in de Amstelveense Historische Reeks [Ludwig Sasse, valsemunter 1834 (geb. Poznan 1797/98), tr. Bromberg (Batiborg) ca. 1824 Francisca Henning (geb. Montpellier 1790)]; Ivora in Amstelveen [aardewerkfabriek te Gouda]; *P. van Schaik*: De (Zwarte) Kat [buurtschap; café in 1646, gekocht door Gerrit Willemsz Kat; zijn stiefzoon was Hendrik Aertsen Versluys alias Kat, kastelein en collecteur van de accijns op bieren]. Nieuwsbrief, okt. 2003.

De Bewaarsman (Hoogland), 9e jg., no. 2, aug. 2003. Verv. Eigenaren en bewoners van boerderij De Oude Hooft 1596-1987 (deel 3) [Matthys Thomasz van den Hoven werd pachter in 1789 en in 1803 eigenaar; Stijntje Cornelis Schothorst (tr. ca. 1797 Willem van den Hoven) in 1828 eigenares; Herbertus G. van den Bergh kocht in 1836; Evert Kaas huurder 1839-46; (mede)bewoners: Van Hamersveld, Dijkhuizen; in 1891 werd Willem Kok (1845-1917) eigenaar van de boerderij; lijst van eigenaren en hoofdbewoners]; Verv. De post in Hoogland 1854-2001 (deel 4 en slot); *J. Voorburg*: Bert van Vulpen, één van de velen. Naoorlogse migratie.

Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden, deel 118 (2003), afl. 2. *E. Vanhaute*: Leven, wonen en werken in onzekere tijden. Patronen van bevolking en arbeid in België in de 'lange negentiende eeuw'; *M. Kuitenbrouwer*: De rol van de mensenrechten in het buitenlandse beleid van Nederland na 1945: politologische en historische literatuur.

Idem, 2003, afl. 3. *J.W.L. Brouwer*: Gedegen en evenwichtig? Het NIOD-rapport nader beschouwd; *J.W. Honig*: 'Die enorme hoeveelheid informatie ...'. De mateloze reconstructie van een oorlogsmisdaad; *P. Lagrou*: Het Srebrenica-rapport en de geschiedenis van het heden; *J.C.H. Blom/B.G.J. de Graaff/D.C.L. Schoonoord*: Oordelen in uitersten.

Idem, Kroniek. Lijst van de voornaamste in 2002 verschenen boeken en bundels op het terrein van de Nederlandse geschiedenis [www.knhg.nl en www.inghist.nl].

Idem, HG-Nieuws, jg. 10, nr. 1, maart; nr. 2, juni; nr. 3, sept. 2003.

Caert-Thresoor, 22e jg. (2003), nr. 3. *Ch. van den Heuvel*: Open kaart: Getuigenissen van het conservatorschap van de Collectie Bodel Nijenhuis van Dirk de Vries [bibliotheek Universiteit Leiden]; *D. de Vries*: De Collectie Bodel Nijenhuis 'ten nutte der wetenschap': Voordracht bij het afscheid van een conservator [legaat van Johannes Tiberius Bodel Nijenhuis (1797-1872), uitgever en verzamelaar]; *M. Hameleers*: Kaarten in het werk van de grote Amsterdamse stadshistorici; *H. Renes*: Oude kaarten als bron voor onderzoek naar de geschiedenis van het landschap; @ la Carte: Een Israëlische site met oude stadsplattegronden [Historic Cities: Maps & Documents].

Dwars Op, zomer 2003-2. *E.M. Kat-Bouwmeester*: Agnes en Leen van Vliet bezorgden streekgenoten brood op de plank met kaas [Agnes Maria van der Geest tr. 1942 Leen R. van Vliet]; *E. van der Hoeven*: Groot raadsel eerste steen C.C. Does [eerste steenlegging in 1882 te Voorhout door Cornelia Clara Does (geb. 1872; exm. Schrama) tr. 1895 Petrus Lemmers]; (Een verhaal van) Kleine Keesie van den Berg [geb. 1924; exm. Margaretha van der Ploeg]; *M.M.C. Tiel-van Buul*: Vier generaties veehouders in boerderij 'Klein Bouwlust' [familie Jansze]; *E. van der Hoeven*: Voorhouts ambachtsheer: C.L. Coster van Vorhout [1813-1878, tr. 1834 Carolina Juliana van Gorkum; met stamreeks Haro Joachim Coster van Voorhout jr, geb. Beverwijk 1971 > Coster, Cöster en Küsters > Tjarck Harberts Köster, organist, koster-schoolmeester te Reepsholt omstreeks 1600].

Historisch Genootschap Hauwert, 1e jaarboek (1995). Interview met Dirk Velt [geb. Veenhuizen 1915]; Schietpartij bij Klaas Bras, hoe kwam dat zo [tijdens WO II]; Onderduiker in Hauwert [Joop Leeuw bij de familie Van Klaveren]; Snippers uit 1955; De meelmolen en ons logo; Jacob Visser: de eerste en de enige maire van de gemeente Hauwert [1811; tr. 1754 Niesje Pieters Ets].

Kleine Reeks (Borculo), nr. 8, maart 2002. *B.H.M. te Vaarwerk*: Alle Heren (en Vrouwen) van Borculo [met opsomming van goederen, families en personen die voorkomen in de goederenlijst van graaf Heinrich von Dahl, gedateerd tussen 1188 en begin 14e eeuw; Van Borculo, Van Bronkhorst, de vorstbisschoppen van Munster, Van Limburg Stirum, Van Flodorp, Von Flemming, Czartoryski, Van Oranje-Nassau]; *Idem*: Toen de schuilkerk van Rietmolen naar Borculo verplaatst zou worden [verzoek om te mogen verplaatsen in 1740 door pastoor Johan Grotenhuijs]; *G.A. Spliethof-de Vos*: Andere tijden ... [o.a. Griete Bouwmeijsters 1714, Jenneken Veldkamp vrouw van Hendrik Brandeman 1716, Antoni Clumpers 1725]; *B.H.M. te Vaarwerk*: Weerplicht [inleiding en de namen van de weerplichtigen uit de monsterrollen van de stad en voogdij Eibergen, de voogdij Beltrum, de voogdij Neede 1669 (1683, 1742)]; *Idem*: Havezate 't Wolffeler [De Rode van Heeckeren, Van Bourlo/Van Boerle, Knippenborgh; Verkerinck pachter in 1732]; *Idem*: Het Ambtgemeentebestuur van Lochem, 1798-1802.

Het Kromme-Rijngebied, jg. 37, nr. 1/2, maart-juni 2003. *R. Rutte*: Stadswording in het rivierengebied ten zuiden van Utrecht gedurende de veertiende eeuw; *W. de Valk*: Fijne paasvakantie in 1942. Rotterdammertjes logeerden in Wijk bij Duurstede en omgeving [herinneringen van de auteur W.W.M. de Valk te Diemen]; *K. van Schaik*: De Werkhovense familie Vernooij [recensieartikel over twee – in 1999 resp. 2002 – verschenen boeken over deze familie; fragment (3 gen.) met notities van de auteur ter verdere 'aankleding' van de oudste generaties; 17e-18e eeuw]; *A.A.B. van Bemmel*: Een 15de-eeuws handschrift over de Agneskerk te Cothen.

Mars et Historia, 37e jg., nr. 3, juli/sept. 2003. *P.M.A. Baeten*: De historie van de Marineluchtvaartdienst; Op bezoek bij ... Henk Bresser; *F. Snapper*: Nogmaals de Nederlandse cavalerie tijdens de veldtocht van 1815; *J. Nuis*: Marinier der eerste klasse Bram van Houckgeest. Ofwel een uiteindelijk niet geslaagde grap [Van Braam Houckgeest]; *P. van der Burg*: 't Schilderhuis, een uniek museum [te Driebergen]; *C.D.M.J. Leebeek*: Michiel Adriaenszoon de Ruyter en Bonifacius Cau [1607-1676 resp. 1740-1804; onderzoeksvraag: passen deze marinekapiteins in het beeld dat het officierenkorps (pas) verdeftigde na 1740?]; *C.B. Nicolas*: 'Vier rocken voor De Ruyter' [herenkleding in de 17e eeuw, speciaal het wambuis]; Nieuwe baret- en kraagemblemen bij de Koninklijke Landmacht; *C.J.M. Kramers*: De Vrijwillige Landstorm. Marsberichten, 2003-3.

Naamkunde, 34e jg. (2002), afl. 1. In Memoriam Robert Van Passen (1923-2002); *G. Geeraerts*: Volksenaamgeving in Averbode en Okselaar (I); *A. Quak*: Germaanse sacrale plaatsnamen in de Nederlanden; *Idem:* Vee-louwe 'veepoel' en andere poelen? [interpretatie van de naam Veluwe; met reactie van *W. van Osta*]; *F. Debrabandere*: De Middelnederlandse toenaam Painschenere.

Nationaal Archief Magazine, 2003/2. Reconstructie van ons klimaat. Scheepsjournalen uit 1750-1850 geven meer inzicht in ons klimaat; Wie kent nog de grondwet? Historicus Gerard Hooykaas verdiepte zich 32 jaar in Thorbecke, vader van de Nederlandse grondwet; Het privéarchief van wielrenner Hennie Kuiper; Nieuwe belangstelling voor historische relatie tussen Nederland en Zuid-Korea [het reisverslag van Hendrik Hamel, boekhouder uit Gorinchem, 1653 aangespoeld in Korea].

De Nederlandsche Leeuw, jg. CXX, No. 7-8, juli-aug. 2003. *G. Schansker/P.J.C. Elema*: De oorsprong en verwantschappen van een Gronings geslacht Brouwer. Nakomelingen en andere familiebetrekkingen van Arend Lamberts en Syben Luitjens te Zuidbroek [tr. ald. 1625]; Verv. Rietberg – Dijk – Van Besten [o.a. te Wijhe, Hoorn, Kampen, Amsterdam, Zwolle; 17e-19e eeuw]; Antw. Olivier.

't Onderschoer (Heemkunde Denekamp; e-mail: h.boink@zonnet.nl), *H. Bos*: Hasman in de Mekkelhorst [boerderij; eigenaren: Hassink (19e eeuw), Roeleveld (20e eeuw)]; Verv. Buurtschap Berghum [Groener, Elferink, Derkman, Gosemeijer, Remerman, Kokkeler]; *J. Busscher*: Jaar van de boerderij 2003. Ontwikkelingen in de landbouw vanaf 1950; *J. Gortemaker*: Verkoop Gortemakersplaats aan Singraven in 1854 [door Bernardus Gortemaker, geb. Denekamp 1809]; Verv. Betekenis van mensen en banken (2 en slot) [Friedrich W. Raiffeisen, 1818-1888]; *H. Boink*: Opening tramlijn Denekamp in 1903 en spoorverbindingen in de regio die er nooit kwamen; *Idem*: Hesepe, ontstaan langs steile Vechte-oever [met plattegrond erve Aarnink]; Tony Scholten over zijn jeugdjaren, de vroegere buurt en de propagandaclub [1917-2001].

Oud Meppel, jg. 25, nr. 2, juli 2003. *T.J. Rinsema*: De dokterswoning hoek Zuideinde-Galmanspad [gekocht in 1897 door huisarts Heerspink, overl. 1924; huis en praktijk werden gekocht door Nico Karsdorp uit Woerden]; *M. Bakker*: Alie Klunder-Barelds op de praatstoel [geb. 1912]; *G. Boxem*: Herinneringen aan de Haveltermade in 1960 [wijk van Meppel]; *G.A. ten Hoopen*: Ten Hoopen in Meppel [Gerard ten Hoopen, geb. Neede 1836, tr. ald. 1861 Berendina Aleida Zwierink; het gezin woonde vier jaar te Deventer, verhuisde in 1866 naar Meppel; aannemersbedrijf]; Het Vledder [herinnering van Jan ter Haar, geb. 1946]; Schoolfoto's.

Relatiemagazine. Gelders Archief, voorjaar 2003. Digitalisering bij het Gelders Archief [Genlias verbeterd – uitbreiding met overlijdensakten; www.archieven.nl en www.geldersarchief.nl; Project Gelderse huis- en familiearchieven]; E-mail: info@geldersarchief.nl; Markt 1, 6811 CG Arnhem, open di-za 9.00-17.00.

Idem, najaar 2003. Inventarisatie van Renkumse archieven; Bijzondere Airborne-collectie verworven [foto's, krantenknipsels, correspondentie, getuigenverslagen en interviews over de Slag om Arnhem in 1944; ook uit Amerikaanse, Britse, Canadese, Duitse en Poolse bronnen verzameld door Paul Vroemen (1931-2002)]; Verwerving archief Rijks-HBS Winterswijk [1870-1973]; Het archief van de havezate Walfort.

Roon, jg. 19/20, nr. 5, febr. 1998. *J. Fonk*: De bewoners van Mensinge [Van Ewsum; 16e eeuw]; *H. Doedens*: De scheepsbouwers en het hellinghuis te Nietap [Sjirk Popkes eind 18e eeuw tot ca. 1820, opgevolgd door Sjoerd Jelles Visser (geb. Grouw 1765) en zoon Evert (geb. Leek 1801), Bartelt Jans Beereboom (geb. Leek 1788; exm. Flonk; tr. (3) 1857 Jeltje Jans Eibes), Pieter Hortsing (geb. Marum 1830), Jan Berends Oenes (geb. Achtkarspelen 1810), Haijo Kuiper (geb. Leer 1839); voorts Eibes, Nieweg, Veenstra]; Verv. Fokke de Vries.

Idem, jg. 19/20, nr. 6, april 1998. Verv. Fokke de Vries (3); Een bakkerij aan de Brink [Harm Kort, geb. Noordlaren 1870, vestigde zich in 1902 als bakker, overl. 1945; brand in 1927]; *H. Doedens*: Heet u Lucas of Tidde(ns)? [Lucas Tiddens tr. Geeske Geerts, won. 1742 te Nietap; zoon Tiddens Lucas kreeg drie dochters; hun kinderen droegen de achternamen Hillebrands, Stuut resp. Aalders]; De bewoners van Mensinge (2) [Johan van Ewsum woonde er van 1537 tot 1570].

Stad & Ambt (Stichting Historische Kring Stad & Ambt Almelo; secr.: H.J. Kleisen, Bornsestraat 176, 7601 GL Almelo; abonnement € 15,- p.j.), 11e jg., nr. 1, jan. 2003. *H.J. Versfelt*: De Hoftinger-kaart van Almelo (ca. 1787); *H. Holtmann*: Jan Stuyt 1868-1934 [architect van de Egbertuskerk]; In memoriam Dr. J.H.J. Plasmeijer, dermatoloog, 1940-2002.

Idem, nr. 4, okt. 2003. *H. Boom*: Het Jagershuis, een boerderij die vroeger Het Hoekhuis werd genoemd [Jan Hendrik Hambrugge (geb. 1758), die later ook Van 't Hoekhuis of Hoekman werd genoemd, nam in 1812 weer de oude familienaam Boom aan; Hemmink, vier generaties Janmaat; in het huisarchief van Huize Almelo werd veel materiaal betr. de boerderijgeschiedenis gevonden]; *J. van Kooij*: Vijf jaren in de turf waren niet bepaald succesvol voor Godfried Salomonson [textielondernemer, 1794-1867].

De Viersprong (Alphen aan den Rijn), nr. 65, 17e jg., nov. 2000. Gebouw Concordia '100 jaar'; *A. de Kok*: Boerenkaas, K.Z.Volvet. Het verhaal van Paul den Hertog [1857-1931; o.a. kaascontrôle en rijkskeurmerk]; De Raadhuisstraat en zijn bewoners VII [o.a. Adrianus van Dam (geb. Haarlemmermeer 1869, tr. Waarder 1895 Leentje van der Neut); Johanna Wilh. Egesina van Iterson (1894); burgemeester Jan Willem van der Lee (geb. 1856)]; Een lugubere geschiedenis [1708; waardin Marritge Pieters Verloo (tr. 1699 Jan Huijberts van der Burgh) en het overleden kind van een passante].

Idem, nr. 66, 18e jg., febr. 2001. *J.C. Plomp*: Kuiperijen, ook in Oudshoorn [Pieter Plomp (geb. Aarlanderveen 1838, tr. 1870 Jacoba van Vredendaal) kocht in 1870 de kuiperij van Cornelis Blom]; Nicolaas Samson (1844-1917). Gemeentesecretaris, drukker en uitgever.

Idem, nr. 67, mei 2001. *A. van der Meulen/P. Smeele*: De pottenbakkers van Oudshoorn. Friezen en Brabanders in De Sniep — 1686-1848 [o.a. Jan Aerts van Wiert, uit Utrecht, tr. (1) Oudshoorn 1695 Grietje Corsse van der Aer; Sjakel Pieters van Giften, uit Bolsward, tr. 1724 Anna Dirks van Panser (1742); Gijsbert Pieters van Steensel, uit Oosterhout, tr. 1763 Maria van Gils; Leendert Kalkoven (1827, overl. 1848)]; De Raadhuisstraat en zijn bewoners VIII [Marrigje Samson wed. Rijnsburger, tr. 1796 Cornelis Spruyt; Van Baalen (1877), Raaphorst (1925), Van de Laarse, De Jeu, Van Smirren (1937), Cornelis Boer (overl. 1905), Rijlaarsdam, Salverda (uit Stavoren)].

Idem, nr. 68, aug. 2001. Bij het afscheid van mevrouw M. Haasbeek [de geschiedenis van boekhandel en antiquariaat van Johannes Marinus Haasbeek (geb. 1911)]; De Raadhuisstraat en zijn bewoners IX [Arie Vis (geb. Oudshoorn 1845), Jacob Verseput (geb. 1879, veldwachter)].

Virtus. Bulletin van de Werkgroep Adelsgeschiedenis, 9e jg. (2002), afl. 1-2. *S. van de Velde*: Boudewijn van Zwieten en Frank van der Boechorst. Adellijke weldoeners van klooster Mariënpoel te Leiden [gesticht 1428 door Boudewijn van Zwieten, gehuwd met Ludgard van Nijenrode; twee dochters van Frank van der Boechorst en Catharina van Bakenesse traden in (1452)]; *O. Schutte*: De Hinojosa [inleiding en genealogie te Arnemuiden, Middelburg en Den Haag; 16e-17e eeuw]; *Th. Vermazen/W. Verstegen*: De adel in de Hollandsche Spectator [jaren dertig van de 18e eeuw; Justus van Effen (geb. Utrecht 1684), o.a. leraar/mentor van kinderen uit de gegoede burgerij of adel; moraalfilosoof]; *O. Schutte*: Adelsstatuut en adelsboekjes in Europa vanaf 1800; *M. Hansen*: Twaalf kranten zijn even warm als een deken. Het leven van jonkheer Roger Bangeman Huygens graaf van Löwendal [1805-1885 (exm. Gravin de Danneskiold Löwendal), tr. Brussel 1843 Hélène van Pappaert; carrière, financiële problemen en een erfenis].

Uit onze afdelingstijdschriften:

Achterhoekbulletin, nr. 39, 11e jg., april (=sept.), 2003-3. *J.A. Paasman*: Lijst van overlijdensakten Nederlandse militairen 1792-1815 [overleden in Franse militaire hospitalen]; Verslag Contactmiddag [Hulshof's leerfabriek in Lichtenvoorde; De textielfamilie Driessens uit Aalten]; *H.G. Nijman*: Genealogie in Groenlo (1); Kwartierstaat van Johannes Harmanus Maria (Jos) Drubers [geb. Enschede 1952; —, Westerbroek, Dagelinckx, Schmid(t) (afk. van Einbach/Baden)].

Amersfoort e.o., jg. 12, nr. 3, sept. 2003. Uit de Werkgroep Transportaktes [Jan Cruyff 1677, Arent Joost Baacken 1677, Laurens en Willem Bocx 1689, Maria Slichtens wed. Temminck 1680, Sara Sachtleven 1680, Evertje Fredericx van Geytenbeeck 1680].

Delfland, jg. 12, no. 3, sept. 2003. *F.B.J. Braak*: De relatie tussen de families Hensbrouck en Braeck in Pijnacker en Witsenburch in Geervliet [aanv. op genealogie Heinsbroek; 16e-17e eeuw]; Historisch archief Rijswijk op termijn naar Gemeentearchief Delft.

Gens Propria (Kennemerland), nr. 35, aug. 2003-3. *D.F. Goudriaan*: Het 'buyten trouwen'; *Idem*: Waal of Hugenoot?

Gepermeteerd ('s-Hertogenbosch/Tilburg), nr. 19, jg. 5, sept. 2003. In Memoriam Marinus Kilsdonk (1923-2003); Uit de protocollen van Veghel (12) [Van Kilsdonck 1742-49]; Idem (13) [Van den Tillaar 1749, Leesten 1753]; Kwartierstaat van Bart Wilhelmus Johannes Kafoe [geb. Tilburg 1994; —, Van Bergen (te Empel/Meerwijk), De Kuijer, Melis (te Oirschot)].
Hollands Noorderkwartier, afl. 55, jg. 17, nr. 3, sept. 2003. Aanv. Kwst. Leek; *T. Muelink*: Een ingewikkeld testament met een uitwerking over vele jaren [Pieter Jansz Peetoom/Petum, overl. St. Maarten 1805; beperkte genealogie Peetoom; 17e-18e eeuw]; *P.B. Schoen*: Graflijst Algemene begraafplaats Opmeer; *E. Reijngoud*: Hoe verhelderend zijn notariële akten? Het jaar 1718 uit het korte leven van Isaack de Leur [te Rotterdam]; *A. Poland*: Nogmaals het notarieel; een ongekend rijke bron [nalatenschap Anna Jans Graaf, te Obdam 1749].
HuppelDePup (Groningen), *A. Veldhuis*: Zomaar een onderzoekje [naar de ouders van Catharina Eppen (tr. Groningen 1637); dochter van Henricus Eppen/Eppius tr. (1) Caterina Smalen]; *M. de Jong*: Kwartierstaat van 'opa' Wiersema [Jakob Jans Wiersema, 1932 Groningen 1993; —, Gisolf, Dolfin, Van Bergen (te Eelde)]; Lidmatenlijst Lutherse Kerk Sappemeer 1740; *P.J.C. Elema*: Theoheeren resp. Heeren (afk. uit Emden) [18e eeuw]; Gildebroeders van de schuitenschippersgilde Groningen, 1726; *H. Hartog/A. Veldhuis*: Het jeneverkind [kind van Christiaan Hoppe, 1741].
Koggenland, jg. 18, 2003/3. Kwartierstaat Marie Louise Otto [geb. Amsterdam 1903; afstammingsreeks > Kramps, Van Langenhuysen, Laan]; *G. Schrander*: Kwartierstaat van Patrick Doodeman [geb. Hoorn 1989; —, Sijm, Schrander, Van Weel].
Kwartier van Nijmegen, jg. 12, nr. 3, sept. 2003. *E. Kam*: Een gedwongen verkoop [van een boerenhuis en bouwland te Keent en Balgoij van Jan Martens, door erfgenamen Johannes de Bruin; 1817]; *F.J. Vermeer*: Kwartierstaat Hendrik Antoon Vermeer [Nijmegen 1900-Den Haag 1990; 6 gen.: —, Maters, Bregonje, Nijenhof/Van Nieuenhof].
NoordKOPstukken (Den Helder), 17e jg., nr. 4, sept. 2003. Huwelijken Den Helder 1811-1833 van niet Helderse Bruid of Bruidegom [Van de Graaf t/m Kastricum]; *L.R. Deugd*: Opa Dorus Rijkers ... [1847-1928, tr. Den Helder 1870 Neeltje Huisman, weduwe Jan Kuiper; nageslacht van dochter Theodora Wijkers (Vader, Peeman), en (klein)kinderen Kuiper].
Overkwartier van Gelre, jg. 5, nr. 3, sept. 2003. *R.H. Hendrix*: Kwartierstaat van Anja Rückwart [geb. Nettetal-Hinsbeck 1972; —, Straetman, Verhees, Hintzen]; *Chr.M.A.M. Bongers*: Kwartierstaat van Bongers Danny Gerardus Agnes [geb. Roermond 1990; —, Henkens, Derix (te Posterholt), Van Wandeloo].
Twente Genealogisch, 19e jaar, no. 3, aug. 2003. Stamreeks Bramer; Verv. Elshoff [bewoners: Schouwink, Elshof, Horst; 18e eeuw]; *F.J. Scholten*: Herrie om de hamvraag in Oldenzaal [1663; Jan Crabbe]; *H. Boom*: Aaltje(n) Holtkamp, vroedvrouw in het Enschede van het eind van de 18e eeuw; *T. Wiegman*: Ootmarsum [de namen Wichmannink en Wichmann in de 16e eeuw; stamreeks Wijchman/Wiegink/Wiegman; 17e-19e eeuw].

IJsseldelta, 17e jg., nr. 3, sept. 2003. *G. Reuzel*: Het spoor loopt dood in IJsselmuiden [met twee broers Hermanus (tr. 1740) en Hendrik Reusel (tr. 1734, 1737 en 1740), afk. van Dinxlaken, aldaar echter niet gevonden]; Virtuele reis naar de historie van Overijssel; *A.C. Brouwer*: De betoverde grootmoeders van Zahra [oplossing onvindbare M. Veldkamp Helbers > Maria Magdalena Lucker tr. Deventer 1835 Pieter Wolters].
Zaanstreek-Waterland, nr. 54, sept. 2003. *J.M. Manné-Jonkers*: Kwartierstaat van Elisabeth Dekker [Edam 1874-Utrecht 1941, tr. Zeist 1897 Cornelis H. Manné; —, De Vries (te Edam), Saaf, De Jong (te Edam)]; *NN*: Familiewapens; *R. Boom/E. Paulisse-Thomas*: Verwantschap van Rob Boom en Jan Dirk Paulisse [zij hebben gemeenschappelijk het echtpaar Gerrit Claesz Schuijtemaker tr. Kwadijk 1741 Maritje Gerrits van 't Hoog]; *J. Uckerman-Riemer*: Stamreeks van Johanna Maria Riemer [geb. Amsterdam 1934, tr. ald. 1960 Jac. Frans Uckerman; > Harmen Klaas Riemer tr. Kolderveen 1692 Jacobje Claes].

Uit familiebladen:

*Afman*uscript, nr. 6, maart 2003. Broer Luitje en zus Trijntje over vroeger [kinderen van Thijle Afman en Jeltje Scholma]. Idem, nr. 7, aug. 2003. Geertje Afman [1893-1955 (exm. Buurma) tr. 1918 Thomas Pijper]; Het ontstaan van het schildersbedrijf Afman [te Uithuizen, 1905]; Archiefonderzoek [Roelef Engels tr. Midwolda 1701 Frouwe Klasens; nageslacht noemt zich Zuidema en Engels].
Alweer en Vermeer, nr. 13, jg. 7, voorjaar/zomer 2003. Genealogisch overzicht van de Bolswardse familie Vermeer [18e-19e eeuw]; Verv. Kesterense Vermeer's (deel 4); Verv. Westlandse Vermeer's, groep 'Sche-

veningen'; Verv. 'Harderwijkse' Vermeer's (vernieuwd); Gesneuveld in de Meidagen van 1940 [Jacob Adrianus Vermeer (geb. 1907)]; Genealogisch addendum [bij Jacob Vermeer, geb. Maasland 1832, tr. (1) 1857 Hazarina van den Akker, tr. (2) Maasland 1869 Martijntje Jutte; nageslacht]; Verv. Tilburgse families Vermeer.

Blanckensteijn bulletin, 15e jg., nr. 2, herfst 2003. *W. Spies*: Blanckensteijnen van her en der, deel 6 [(nog) niet in te passen naamgenoten; Evert B. (begr. Utrecht 1700) tr. Anna de Kemp; Lambert van B. tr. Utrecht 1698 Gerarda Houtman; Theunis Thijsz B. (1713)].

Bij Uitstek, jg. 3, nr. 2, sept. 2003. Reactie en aanvulling op ons familiewapen [Heijstek]; Mijn jeugd op Noord-Beveland, deel 3; Johannes Hijstek, deel 2 [tr. 1923 Catharina van Voornveld]; Fragment Heijstek [20e eeuw]; De Heystek-tak in Zuid-Afrika, deel 4.

Casa Clutia, nr. 54, voorjaar 2003. Kluiten bij de VOC [Kluit uit Delft en Kluijt uit Rotterdam].

Den Decker – Den Dekker Bulletin, 14e jg., sept. 2003. Uit de archieven [o.a. Elizabeth van Rentergem, afk. van Sluis, begr. Cadzand 1651, tr. Lieven de Decker; Gideon den Decker (1731-1778) smid te IJzendijke]; Een 'bizar' gezin uit de 19e eeuw [van Pieter den Decker tr. (1) Hoedekenskerke 1852 Cornelia Dekker, tr. (2) ald. 1862 Pieternella Nieuwdorp, die hertr. 1873 Cornelis Looij]; Sara Dekker [1848-1943, tr. Goes 1876 Johannes Reynhout].

't Duikertje, 6e jg., speciale uitgave 2003. *J. de Groot*: De 'Indische tak' bestaat niet meer! Resultaten onderzoek en zoektocht naar Jacobus Gijsbertus Duijkers [overl. Padang 1857]; 1998-2003: 5 jaar stichting.

Familiekrant Stam Joosten, nr. 52, jg. 13, 8-1-2003. Fragmenten Joosten. Idem, nr. 53, jg. 14, 8-4-2003. Stamreeks Joosten(s) [te Leuven, Mechelen, afk. van Nederweert]; Gouden bruiloften in Belgisch en Nederlands Limburg. Idem, nr. 54, 8-7-2003. Idem, nr. 55, jg. 14, okt. 2003. Fragment Marionnel [18e eeuw te Arnaville].

Familiekring Groeneveld, nr. 43, mei 2003. Corr. Samenhang stammen Land van Heusden en Altena; Persoonslijsten van Groen(e)veld(t)'s overleden in 2001. Idem, nr. 44, aug. 2003. Schematisch overzicht van stam JX [Beerend Claases Groeneveld tr. 1803 Hitje Rekker met vier generaties nageslacht].

Familiestichting Van Dijke, familiecontactblad, 2e jg., nr. 4, sept. 2003. Staatsmijnen Geleen en Stikstof Binding Bedrijf [Petrus Johannes van Dijke (geb. Ossendrecht 1895, tr. 1929 Anna Margaretha Nacken) begon in 1931 bij de SBB]; Veel familieverhalen en recent nieuws.

Festina lente, nr. 33, sept. 2003. *T. Spaans- van der Bijl*: Bronnen voor genealogisch onderzoek tussen 1600-1800 [tekst van een lezing; onderzoek naar familie Van der Bijl]; Pieter van der Bijl – een markante man [1896-1983, tr. 1920 Grietje Terpstra].

Hamers Bulletin, jg. 19, nr. 5, sept./okt. 2003. *W.M.H. Brassé*: Afstammingsreeks van Toon Hermans [> Lambert (Lemmen) Hamers tr. voor 1574 Trijncken Nuchelmans]; Verv. Ouders van Ghiel Hamers (tr. ca. 1650 Petgen Pijls); *N.A. Hamers*: Op zoek naar ... De ouders van Bilken Hamers (oo 1680 Ercken Erckens); Problemen in verband met de nalatenschap van het echtpaar Sassen-Hamers in 1786. Idem, jg. 19, nr. 6, nov./dec. 2003. *W.M.H. Brassé*: Een dochter van Jan Hamers en Meijken Schoutelen: Catharina Hamers [alias Nuchelmans tr. Schinnen 1625 Joannes Smaelen]; *N.A. Hamers*: Het gezin van Jan Hamers en Meijken Schoutelen; Huwelijken in Limburg 1903-1922 [Haemers, Hamers, Hammers]; Hamers te Dremmen op het einde van de 16de eeuw; Afstammelingen uit de Hoengen-stam (stam E) in Canada.

Helm-nieuws, no. 75, 19e jg., nr. 3, zomer 2003. Monumentaal pand Stompwijk [eerste bewoner was Reinier van der Helm (1829-1911) tr. (1) Theodora Mens]. Idem, no. 76, 19e jg., nr. 4, herfst 2003.

'In de Smitse', nr. 14, aug. 2003. In Memoriam Wilhelmus Bernardus Smit [1930 Uithoorn 2002]; Door de jaren heen ... De vee-auto's N.V. Stoombootdienst *De Landbouw*.

In hetzelfde Schu-y-i-ij-tje, nr. 67, sept. 2003. *D.Chr. Brandt*: De uitgestorven tak van code KE is nog niet morsdood!! [in vrouwelijke lijn; herinneringen aan grootvader Dirk Christiaan Schuit en verhalen over diens vader Christiaan Frederik (tr. Assen 1866 Hilligje Prins)].

Mant Verwanten, deel 3 (2003). *A.A. Manten*: Huismerk gebruikt in de familie Manten, gevoerd door Tijmen Jansz Manten (ca. 1625-na 1707); *Idem*: Het Loosdrechtse gezin van Willem Gijsberts Manten, geb. ca. 1615; *Idem*: Het gezin van de Loosdrechter Cors Willemsz Manten, geb. ca. 1670 [tr. ca. 1706 Jannetje Martens van Dalen]; voorts uitvoerige bijdragen betr. de familie Mante(n), 17e-20e eeuw.

De Mare, 6e jg., nr. 2, juli 2003. Stand van zaken familieonderzoek; *J.W. van Maren*: Peter Jan Joostens (circa 1530-1593). 'Peter de eerste kasteelboer' [wonende te Amerongen; oudst gevonden vermelding in 1561, pachter op de kasteelboerderij van Bergestein; het gebruik van drie namen (Peter Jan Joostens) was in de 16e eeuw *niet* ongewoon!].

Olsthoorn kroniek, 17e jg., no. 2, april 2003. Idem, no. 3, juli 2003. Jan Gzn. Olsthoorn [1789 Rijswijk 1865 (exm. Bremmer) tr. Naaldwijk 1817 Catharina van der Valk; 15 kinderen]. Idem, no. 4, okt. 2003. Cornelis Cornelisz, broer van Jan Cornelisz bij Sammersbrugge? [beschouwing over de oudste generaties Olsthoorn eind 16e eeuw].

De Schildknaap (Vereniging), 9e jg., no. 3, sept. 2003. *W. van der Knaap*: Varende voorouders [bij de VOC; 10 naamdragers Knaap, 18e eeuw]; Genealogische gegevens van Petrus van der Knaap en Joanna van Schaik [tr. Delft 1843].

De Schildknaap (Werkgroep), 9e jg., no. 4, okt. 2003. Hernieuwde kennismaking fam. Van der Knaap op Texel; Stamreeks Rozenburgse tak fam. Van der Knaap (tak E).

Tijdschrift van de familie Vanden Bempt, jg. 19, nr. 1, jan. 2003. Het voorkomen van onze familienaam te Tienen en omgeving in de 16e eeuw. Idem, nr. 2, mei 2003. 'Kapelmeesters' Vanden Bempt te Sint Katharina Houtem (Hoegaarden) begin 18e eeuw. Idem, nr. 3, juli 2003. Naamvermeldingen te Breda in de 15[de] eeuw. Idem, nr. 4, okt. 2003.

Uit welke beker, nr. 9, 3e jg. [mei 2003]. Diverse berichten betr. naamdragers Croes(e), Kroezen, Kroes(e) enz. Idem, nr. 10, 4e jg., juni 2003. Idem, nr. 11, 4e jg., sept. 2003. Een Amersfoortse architect: H. Kroes [Hermanus Kroes, geb. Haarlem 1864; exm. Loerakker]; Gait Kroes [Gerrit Simon Kroes, jachtbouwer te Kampen, overl. 2001]; Een notarisakte uit 1766 [Mijdrecht; erfgenamen Maarte Goethart, w.o. Aartje Goethart geh. met Hendrik Kroes].

Van Helden & Heldinnen, no. 59, Band II, 21e jg., maart/april 2003. Verv. Genealogie Van Helden. Generatie IX. Idem, no. 60, juni 2003. De familie Verbeek [te Veen, Andel, Haarlemmermeer; stamreeks 17e-20e eeuw > Anneke Verbeek (1867-1950) tr. Arend Jacobus van Helden]. Idem, no. 61, sept./okt. 2003. Waar komt de naam vandaan? (2) [Goijertje Janse van Halden/van Halder of Geyertien van Herlaer, tr. Adriaen van Rijswijck (overl. voor 1687)].

Vis A Vis, nr. 41, juni 2003. Een inktstel van 1848 [toen Jan Vis en Aagje Houttuyn 25 jaar getrouwd waren kregen alle kinderen dit als aandenken]; Jan Hajo Vis, 1914-2002.

België

Genealogie & Heraldiek in Vlaanderen, 1e jg., nr. 1, jan. 2003; nr. 2, maart 2003; nr. 3, april 2003. Verwantschap bij en tussen de eeuwelingen van Groot-Boortmeerbeek; nr. 4, juni 2003; nr. 5, juli 2003.

Idem, nr. 6, sept. 2003. *W. Alenus*: Godefridus Wendelinus (1580-1667), priester en pastoor in het 'Land der Geuzen'[Godfried Wendelen alias Wendelinus, geb. Herk-de-Stad, prinsdom Luik, astronoom; o.a. briefwisseling met Constantijn Huygens]; Fonds Eeckhaut [het Nationaal VVF-centrum te Merksem ontving 25 boekdelen met genealogie en familiegeschiedenis van de familie Eeckhaut (en betr. de ca. 80 naamsvarianten)]; nieuws uit het Rijksarchief [opgave nieuw binnengekomen notariële archieven van de 19e-20e eeuw].

Idem, nr. 7, okt. 2003. *J. De Beul*: De organisatie van een landelijke gemeenschap tijdens het Ancien Régime: de heerlijkheid, het dorp, de kerk [tekst van een lezing; het leenstelsel, heerlijke rechten, organen van bestuur, ambtenaren, belastingen enz.; bronnen voor genealogen].

Van Mensen en Dingen. Tijdschrift voor volkscultuur in Vlaanderen [opvolger van Oostvlaamse Zanten), 1-1-2003. De oorsprong van de moderne duivensport; Biggenmarkten en de varkenshandel Bafcop [familie Arthur Bafcop].

Idem, jg. I (2003), nr. 2. *M. Adriaen*: Vlaamse haardtegels uit Poperinge. De pottenbakkerij 'aan de Kleine Markt' [met lijst eigenaren en huurders (16e) 17e-20e eeuw; productieproces]; het ontstaan van de dierentuinen; Vergadering van het jongerengezelschap uit de Gentse Begijnengracht in 1707 [Jacobus Heije (1667-1749), kuiper en azijnlegger, actief in de rederijkerskamer De Fonteine].

Vlaamse Stam, 39e jg., nr. 7, okt. 2003. *J. Roelstrate*: De voorouders van Joos van Outryve. Zuid-West-Vlaamse voorouders van prinses Mathilde [genoemde Joos is haar kwartiernummer 320. Andere auteurs baseerden zich t.a.v. dit kwartier op het verouderde (1873) *Annuaire de Noblesse Belge*. Joos van Outryve, geb. Ooigem (bij Kortrijk) 1678, burgemeester, overl. 1764; Van Oultryve/de Haultrive, Tack (te Sint-Baafs-Vijve), Coucke, De Vlaminck, Van Landeghem, Govers, Tack, NN]; *W. Devoldere*: De gemeenschappelijke voorouders van prinses Mathilde en de Brusselse burgemeester Charles De Brouckère [De Stoop, De Jans, Thomas, Van Maele]; Geregistreerde wapens: Lamsens, Van Oppen, Cornette, Lefevre, De Vos, Grouwels, Van Ransbeeck, Bronselaer; E. *Lamsens*: De familie Lampsins te Zwevezele, voorou-

ders van prinses Mathilde d'Udekem d'Acoz [kwartiernr. 22.871 = Maria Lampsins, tr. ca. 1600 Adriaen Luucx, heer van Zwevezele; vijf generaties Lamsin/Lampsins aldaar, 15e-16e eeuw; afstammingsreeks via o.a. Pecsteen, Vanden Abeele, Van Haveskercke]; *N. Boussenaere*: De Boezingse voorouders van prinses Mathilde van België [De Thibault de Boesinge]; *A. van den Abeele*: De abt van de Duinenabdij Robert van Severen en zijn familie [geboren als Philippus van Severen (1711-1792; exm. (de) Beert; te Brugge), abt verkozen in 1748].

Duitsland

Donauschwäbische Familienkundliche Forschungsblätter, Nr. 106, Jg. 28, Folge 4, Dez. 2002. Auswanderer Familien im Ofener Bergland – Ergänzungen von Auswandererdaten und Schicksalen [o.a. *Henckler, Milbich*].

Idem, Nr. 107, Jg. 29, Folge 1, März 2003. Auswanderungen aus Margrethausen (BL), Lautlingen (BL), Denkingen (TUT), Obereschach (VS), Neuhausen (VS), Niedereschach (VS), Kappel (VS), Hüfingen (DS), Stahringen (KN) und Bodman (KN) [o.a. Götz, Bals, Stumpp, Hermle, Hauser, Benne, Jergler, Rosenfelder, Höninger, Allinger, Moog]; Geschichte und Deutung des Namens 'Ziwey'; Schwäbische Siedler in Wudigeß (Budakeszi); Funde zur Binnenwanderung im/aus dem Pester Flackland ...; Herkunft der Perjamoscher Ansiedler Bruchertseifer, Grünn und Pfaffenrath; Erbschaftsunterlagen der Familie Pfeffer ...; Die Gaschurner Familie Peter Frischmann ...; Flüchtlinge aus dem südlichen Temescher Banat ab 1738 in Temeschburg; Gärtner als erste Ansiedler (1736-37) ...; Mönchberger Auswanderer nach Ungarn [o.a. Hagel, Henkmantel, Meidel, Seemayer, Spengler, Zöller]; Ahnenlisten Peter Jozsef Friesenhahn [1900-1987], Maria Preisach [1908-1975], Peter Riegelmayer [geb. 1927], Barbara Weissmann, Elvira Reitenbach [geb. 1936]; Stamreeks Schubert [te Werschetz].

Emder Jahrbuch für historische Landeskunde Ostfrieslands, Band 77 (1997). Zur Entstehung des sog. ostfriesischen Registers in den frühen Werdener Urbaren [met plaatsnamenindex]; Die ersten Klosterbewohener vor Bredehorn [gemeente Bockhorn]. Benediktiner und Johanniter zwischen Weser und Ems; *G. Eggersglüß*: Die Hofjuden der Cirksena 1635-1744 [Calman, Ballin, Beer]; Matthias Christoph Wiedeburg (1690-1745), Hofkomponist der Fürsten von Ostfriesland; Die Auricher Tagebucheinträge des preußischen Kammerpräsidenten Ludwig Freiherr Vincke (1774-1844) aus den Jahren 1803-1804 (Teil I); Die Aushebungsakten der Distriktskommissare für das 10. Infanterie-Regiment (Infanterie-Regiment Ostfriesland) zu Anfang der hannoverschen Zeit (ca. 1820-ca. 1840). Ein neuer Bestand im Staatsarchiv in Aurich; Der Nachstich (tlw.) der Janssonius-Karte von Ostfriesland durch den Verlag Allard.

Idem, Band 78 (1998). Ostfriesland im Dreißigjährigen Kriege; Das Gebäude des heutigen Esenser Rathauses und sein Bauherr Wilhelm von Heespen [1669-1742, studeerde o.a. in Leiden, zoon van Wilhelm Heespen (1625-1686) en Anna Margaretha von Velstein (1648-1704); tr. (1) 1703 Adelheid Juliane Tammena]; Der Umgang mit dem Tod in Oldenburg und Ostfriesland in der Frühen Neuzeit; Verv. Tagebucheinträge ... Vincke (Teil 2) [met personenindex]; Die ostfriesischen Inseln zu Beginn des 19. Jahrhunderts.

Idem, Band 79 (1999). *H.P. Jürgens*: Die vormundschaftliche Regentschaft der Gräfin Anna und die Berufung Johannes a Lascos zum ostfriesischen Superintendenten; Die Profilansichten der Städter Emden und Oldenburg von Pieter Bast ['cunstwercker in chaerten van steden', verbleef in 1598 in Emden, overl. 1605, tr. Leiden 1601 Aryantje Geryt Schaecken]; Die Gemäldesammlung des Wangelinschen Witwenstifts in Esens im Lichte alter Inventare; Der Nachstich (tlw.) der Carel Allard-Karte durch den Verlag Homann, veranlaßt von Ehrenreich Gerhard Coldewey 1730 [Johann Christoph Homann, geb. Nürnberg 1703]; Wilhelm Reinhard von Scheffert genannt Weisweiler (1586-1648) und der Abzug der Hessen aus Ostfriesland; Das Fresenhaus in Loppersum; Quellen zur Geschichte Ostfrieslands in den Jahren 1807 bis 1813 im Algemeen Rijksarchief in Den Haag.

Familie und Geschichte, lfd. Nr. 45, Band IV, 12. Jg., Heft 2, April-Juni 2003. *O. Wagenbreth*: Die Preußer, eine Leipziger Patrizierfamilie im 15. bis 17. Jahrhundert [oudste spellingen: Bruser, Brewser, Breuser, Prewser > Preusser; (14e) 15e-17e eeuw; met schema v. Bora (12e-16e eeuw)]; Die Bauern aus der Bärensteiner Familie Schlegel; Verv. Evangelischen Pastoren von Großengottern (7). Die Pastoren von St. Walpurgis [Mathias Caesar (Kaiser) 1582-98, Johann Georg Kirsten 1598-1636, Georg Rhodius 1637-74 en zoon Andreas Martin Rhodius 1674-86].

Idem, lfd.Nr. 46, Heft 3, Juli-Sept. 2003. Die Posthalterfamilie Jaeger [19e eeuw o.a. te Minkwitz]; Abschrift des ältesten Gerichtsbuches der Gemeinde Hormersdorf/Erzgebirge 1575-1593 fertig gestellt; Der Familienname Härting. Etymologische Untersuchung, geschichtliche Entwicklung und Herkunft; Die evangelischen Pastoren von Großengottern (Schluß). Johann Christian Theodor Nippold, 13. Pfarrer zu St. Walpurgis 1819-1847; Otto Oskar Karl Ernst Matthies (17. Pfarrer 1908-34); Paul Otto Karl Turre (Pfarrer 1938-76); Was unsere Namen zu sagen haben. Familien- und Vornamen im vogtländischen Eubenberg b. Elsterberg/Sachsen.

Genealogie, Band XXVI, 52. Jg., Heft 5/6, Mai-Juni 2003. *J. Hohlfeld* (†)/*V. Weiss*: Über Heiratskreis und Großstadtbindung des Besitz- und Bildungsbürgertums: Das Beispiel Frege in Leipzig 1744-1944; Verv. Genealogie und Industrialisierung am Beispiel Sachsens (slot) [met schema's Jacobi (18e-20e eeuw), Keferstein (16e-19e eeuw), Niethammer (19e eeuw)]; *J. von Roy*: Burg Zantir an der Weichsel und die Herren von Zanthier in Anhalt [13e eeuw]; *W. Billig*: Die Familien Lips von 1500 bis 1650 in Sooden a.d. Werra und Witzenhausen [oorspr. Hilwigk geheten].

Gesellschaft für Familienforschung in Franken e.V., Mitteilungen Nr. 27, Juli 2003. Die Judenmatrikel 1813-1861 für Mittelfranken [CD-ROM-uitgave door Staatsarchiv Nürnberg].

Gesellschaft für Friedrichstädter Stadtgeschichte, 65. Mitteilungsblatt, Frühjahr 2003. *R. Kelm/Chr. Thomsen*: Ein urgeschichtliches Bronzeschwertfragment aus der ehemaligen Synagoge in Friedrichstadt [tijdens de restauratie van het pand werd achter de zgn. 'eerste steen' met stichtingsjaar 5606 (= 1846) een deel van een zwaard gevonden met inscriptie 'B. Schlesinger Vorst d. Isr.Gem.1846'; korte geschiedenis van de synagoge]; *D. Kaiser*: Erwerbsverhältnisse der jüdischen Frauen in Friedrichstadt vom 19. Jahrhundert bis zum Ende des Deutschen Kaiserreichs; *K. Michelson*: Pastor Ernst Keck [1865-1932]; Aus H.A. Mallings Erinnerungen [1850]; Die Cholera in Friedrichstadt im Jahre 1859.

Idem, 66. Mitteilungsblatt, Herbst 2003. Das 'Protokoll' des Johann Wilhelm Zillen [1782-1851; koopman, geh. met Catharina Salome Marie Macarme; aantekeningen 1812-44; zoon van Wilhelm Zillen (geb. Nederweert 1739, exm. Anna Gervers, kerk- en armmeester te Friedrichstadt)].

Friedrichstädter Zeitung (www.stadtgeschichte-friedrichstadt.de), Nr. 36 (2003). Wir suchen: Nachfahren der in Friedrichstadt ansässig gewesenen Familie des Johann Wilhelm Zillen (1782-1851).

Hugenotten, 67. Jg., Nr. 1/2003. *D. Loyal*: Hugenotten in Ostpreußen. Ein geschichtlicher Überblick von 1684-1848; *F. Ebruy*: Der Weg des südfranzösischen Hugenotten Jean Ebruy (1660-1742) ins deutsche Exil; *J. Desel*: Johann Wilhelm Meils Radierung *Die Aufnahme der Refugiés in Brandenburg* [J.W. Meil, 1733-1805].

Idem, Nr. 3/2003. *Th. Ende*: Auf dem Weg nach Gottstreu und Gewissenruh (1720-1722). Neue Forschungsergebnisse aus dem Bereich der Waldensergeschichte. Vom Val Cluson nach Württemberg [bijlagen: naamlijsten 1721 – leeftijd, aantal kinderen, beroep; Waldenser kolonies in het Weserdal]; *G. Schmidt*: Die Suche nach dem verschollenen Tischbein-Gemälde der Familie Souchay [het gezin van Esaïe Souchay (1723-1791) en Anne Petronelle Varlut in 1779]; Die Begräbniskultur der Hugenotten; Die Hugenottenfamilie Prieur in Deutschland.

Idem, Nr. 4/2003. *S. Thiele*: Die Hugenotten in Dresden im 18. Jahrhundert im Spannungsfeld von höfischem Leben und Wirtschaft [met schema Bassenge; 17e-19e eeuw]; *M. Peters*: Der Nachlass Johann Heinrich August Ebrard: Geschichte, Ordnung und Inhalt des Bestandes; Zum 250. Geburtstag von Franz Carl Achard.

Lübecker Beiträge, Heft 52, Aug. 2003. *G. Weinberger*: Höfefolgen Kastorf, Hofstellenübersicht [boeren, o.a. Koop/Kop, Wegner, Busch, Meyer, Boitin/Beutin/Bentin/Benthi(e)n, Sauer, Kopmann/Koopmann, Schröder, Gatermann, Havemann, Leßau, Brügmann/Brügemann, Voss; opgave van smeden (o.a. Dencker, Haak, Fick), molenaars, Holländer, jagers en meer beroepsuitoefenaren].

Mitteilungen der Westdeutsche Gesellschaft für Familienkunde, Band 41, Jg. 91, Heft 2, April-Juni 2003. *E. Werndel von Lehenstein*: Eine Nachkommenverbindung von Kaiser Karl dem Großen bis in die Gegenwart am Beispiel der Familie Werndl von Lehenstein [via von Horn-Parwys, von Gemen, von Nesselrode en o.a. v. Bourscheid, v. Eynatten, von der Horst]; *A. Blömer*: Die reformierte Familie Moses aus

Grevenbroich und die mit ihr verschwägerte Hildener Familie Pastors [17e-18e eeuw]; Sollinger Glasbläser zwischen der Weser und Holland (Teil 2) [Höhne, Hünninghausen, Kauffeld, Kunkel, Liphard, Mann, Meder, Möller, Negeli]; *H. Sebetzky*: Rätsel um Sebastian Sebetzky, Koch im Kloster Kamp im 18. Jahrhundert.

Mosaïk, Heft 2/2003. Genealogische Antwort [Pasman =? Bosman]; *I. Schmeling*: Ahnentafel von Leo Anton Gietemann [1914 Materborn 1986; —, Lamers (te Kranenburg, Groesbeek, Frasselt), Reintjes (te Kleef en Materborn), Hertz/Herz (te Nütterden, Materborn)]; *G. van Benthem*: Het Huis Doorwerth en haar lenen in Niel bij Kleve (1392-1738).

Niedersächsisches Jahrbuch für Landesgeschichte, Band 46/47 (1974/1975). Das Tagebuch des Siebenbürgers Stephan Halmágyi über seine Reise nach Deutschland in den Jahren 1752/53 unter besonderer Berücksichtigung Hannovers und seiner königlichen Bibliothek [1719-1785; in de noten biografische gegevens van in het dagboek genoemde personen]; Christian Carl Josias Bunsen und sein Göttinger Freundeskreis 1809/15 [met § III: Genealogische Irrtümer um Bunsen]; Hildebrand, Kaiserin Agnes und Gandersheim [11e eeuw]; Zur Datierung der mittelalterlichen Bischofschronik von Verden an der Aller.

Idem, Band 48 (1976). Thema: Wirtschaft und Gesellschaft [technische ontwikkelingen na industrialisatie]; Hanse und spätmittelalterliche Bürgerkäpfe in Niedersachsen und Westfalen; Die rolle der römischen Kurie im lüneburger Prälatenkrieg (1449-1462); Der Königszins in der Amtsvogtei Ilten – eine Rodungsgabe des Spätmittelalters [o.a. Bodeker/Bödeker, Rickelman/Rykelman/Riechelman, Beneken, Bokelman, Rust, Behren/Bähre]; Die Kopfsteuerbeschreibung von 1677 im Herzogtum Bremen [met lijst Ortschaften en aantallen huishoudens en dienstpersoneel]; Briefe des Prinzen und Kurfürsten Georg Ludwig (Georgs I.) an seine Mutter Sophie 1681-1704; Zwischen Stuart und Hannover. Neue englische Forschungen über die hannoversche Sukzession in Großbrittannien. Niedersächsische Denkmalpflege, Achter Band 1972-1975. Die hannoversche Baubeamtenfamilie Vick; Das Herrenhaus Achim [bouwmeester Johan Balthasar Lauterbach, 1688-94]; Zur Zeichentechnik des Barockarchitekten Georg Christoph Sturm [geb. 1698].

Osnabrücker Familienforschung, Nr. 54, Okt.-Dez. 2002. Schwerpunktthema: Melle. *M. Ortmann*: Stammfolge Meyer zu Bakum [16e-20e eeuw]. Quellen [regestenlijst 1556-1811]; *A. Himmermann*: Stammfolge Meyer zu Schlochtern [20e > 16e eeuw]; *M. Ortmann*: Die Einwohner des Fleckens Melle vor dem großen Brand (im Jahr) 1720; Kopfsteuerregister Melle 1652. Staatsarchiv Osnabrück; Die Krameramtsbücher von Melle (1624-1763) [o.a. Allewelt, Borgstede, Brink, Brockmann, Bückendorf, Einckemann, Goltkuhl, Hölscher, Kaußmann/Caeßmann, Kröger, Lücking, Meyer, Stechmann, Storck, Tor Becke, Sadelmacher oder Sadeler, Schröder, Wemhöfer]; Familienforscher die sich mit der Region Melle befassen; Genealogische Homepages des Osnabrückerlandes (6).

Idem, Nr. 55, Jan.-März 2003. *H. Kaiser*: Nicht gerne unter einem Dach. Schwierigkeiten mit dem Generationenvertrag vor 175 Jahren [volgens de regels van de erfopvolging nam de jongste of oudste uit het gezin de volle Hof over; de niet tot de 'kernfamilie' behorende verwanten werden zo mogelijk ondergebracht in zgn. Leibzucht, Heuerhaus of Backhaus; zie website Museumdorf Cloppenburg http://www.museumdorf.de]; *F. Glüsenkamp*: Nachkommen Baltasar Glüsenkamp [1631-1716, tr. Belm 1675 Marie Barth; o.a. Schwegmann, Fänger, Hurrelbrink/Hurdelbrinck/Hurtelbrink, Möller, Rotert, Niemeyer, Niederrielage, Wessel, Halmann, Ladener, Oelrich, Besselmann, familie Mensink (o.a. te Loosduinen en Brunssum), Brenhold, Glüsenkamp, Linnemann, Thörner, Rielage, Hüvelmeyer]; *U. Hamann*: Die evangelischen Kirchenbücher im Landkreis Osnabrück [beknopte opgave DTB]; *Idem*: Familienforschung im Kirchspiel Hilter [tekst van een lezing]; Abschrift der Kirchenbücher von Alfhausen [1679-1830; € 30,-, te bestellen bij Dr. Arnold Hermans, Hacklenburg 26, D-48147 Münster; http://www.Muenster.org/annette/].

Idem, Nr. 57, Aug.-Sept. 2003. Der Arbeitskreis: 10-jähriges Bestehen; Ahnenliste Hermann J. Eckelmann [geb. USA 1899; —, Meyran, Hoffeld, Stüve, Wiemann, Kuhlmann, Stiening, Thöle].

Ostdeutsche Familienkunde, Band XVI, 51. Jg., Heft 2, April-Juni 2003. Die Familie Allnoch in Schmelzdorf, ein Familienzweig aus der Freien Erbscholtisei Beigwitz im Neisser Land; Die Deutsche Schule Narva. Lehrer- und Schüler-Album 1919-1939; Aus dem Hausbuch der Stadt Mohrungen in Ostpreußen.

Idem, Heft 3, Juli-Sept. 2003. *W.H. Strehlow*: Ein Strehlow aus Wepritz, Neumark; Auszüge aus dem Kirchenbuch St. Johannis zu Narva aus den Jahren 1811 und 1812 mit Gefallenen der Grand Armée Napoleons; Militär und andere Personen aus Ostdeutschland in der preußischen Festungsstadt Saarlouis.

Sächsische Heimatblätter, 49. Jg., Heft 1/2003. Themanummer: Leben im Grünen Gartenkultur in Sachsen. Idem, Heft 2/2003. Bijdr. betr. o.a. Matthias Oeder [landmeter eind 16e eeuw], Gottfried Silbermann [orgelbouwer, 1683-1753, geb. Kleinbobritzsch/Frauenstein in het Ertsgebergte], Christoph Gottlob Grundig [theoloog, geb. Dorfhain 1707, tr. Merseburg 1737 Anna Elisabeth Steinmeyer], Nikolaus B.L. Pevsner [Engels kunsthistoricus, geb. Leipzig 1902, overl. Londen 1983, zoon van Hugo Pewsner en Anna Perlmann, beiden van Russisch-joodse afstamming]; Mittelalterliche Wandmalereien in der ehemaligen Niederwäldischen Grafschaft Hartenstein im Erzgebirge.

Idem, Heft 3/2003. Bijdragen betr. de stad Sebnitz [o.a. Evang. Peter-Pauls-Kirche, Baudenkmale, Zum Montanwesen unter der Bergfestung Königstein].

Spuren. Beiträge zur Familienforschung, Band 3, 12. Jg., Heft Nr. 1, Jan.-März 1998. Verv. Familie Jeremias; *J. Wunschhofer*: Notizen zur Erbfolge des Hofes Limberg in Stromberg (Bauerschaft Linzel) [Limberg, Klespe, Mackenberg; 16e-17e eeuw].

Idem, Heft 2, April-Juni 1998. Fragmenten Flegel [19e eeuw] en Erdmann; Der Fall Kaltenbach [Clemens K., geb. Halingen, Kr. Iserlohn 1884; 1925-28].

Idem, Heft 3, Juli-Sept. 1998. *A. Smieszchala*: Auswanderer aus dem Amt Hoetmar [o.a. Eickhoff, Heuckmann, Rauch, Schlüter, Westermann]; Verv. Kaltenbach; Zur Geschichte der Grundherrschaft der Familie van der Heghe auf Haus Hoetmar und Gut Seppenhagen. Die Höfe Schulte Brüning. Schulte Deckeling und Pieke in Enniger [Van der Hege; 15e eeuw].

Idem, Heft 4, Okt.-Dez. 1998. Briefe von Schwester Richildis geb. Anna Kirsch [1874-1901; 23 kwn.: —, Wiegmann (te Altenrütten), Schute (te Esbeck), Schumacher (te Keddinghausen]; Das Schicksal der Gertrud Albermann. Ein Kind aus Warendorf fiel 1929 dem Düsseldorfer Massenmörder Peter Kürten zum Opfer; Fragment Läge [te Südlohn; 19e eeuw].

Zeitschrift für Niederdeutsche Familienkunde, 78. Jg., Heft 1, 1. Quartal 2003. Zu den Uelzener und Rostocker Bürgermeistern Danckwerts und Danckwart um 1750; *W. Kranz*: Was findet der Familienforscher wo? Familienforschung im Altkreis Harburg; Ein Landesverweis im Jahre 1687. Aus den Akten der Landvogtei in Heide/Dithmarschen.

Idem, Heft 2, 2. Quartal 2003. *J. Kaldenbach*: Hamburger und Bremer in Notariatsarchiven Nordhollands vor 1811; Aus einer Vermutung wurde Gewissheit [betreft joodse familie Jacobi te (Groß)Burgwedel; begin 19e eeuw]; Ehevertrag, Geburts-, Tauf- und Heiratsnotizen von Mitgliedern der Familie von Bernstorff im 19. Jahrhundert; Ortsfremde in Neetze [1792-1833].

Frankrijk

Cercle Généalogique d'Alsace, Bulletin No. 142, 2003/2. Alsaciens et autres étrangers mariés à Bâle 1639-1685; Verv. Extraits généalogiques du notariat ancien de Barr; Les sages-femmes aux 18 et 19e siècles en Alsace; Les Kappler, des familles notables de Beinheim dans l' Outre-For_t [17e-18e eeuw]; Ascendance alsacienne du boxeur Eugène Criqui [geb. Parijs 1893, wereldkampioen 1923; > Crequy]; Les ancètres de monseigneur André Raess, évèque de Strasbourg (1794-1887) [o.a. Hirsinger, Spindler]; Les noms de famille les plus portés dans le Bas-Rhin aux XIXe siècle; Alsaciens en Sarre; Aanv. Kwst. Tomi Ungerer [o.a. Isenheim, Voltz, Van Wingen]; Aanv. Kwst. Albert Schweitzer [o.a. Bott, Wolfersheim, Specht, Guntzer, Gutkind]; Aanv. Kwst. Brion; Aanv. Kwst. Germain Muller [o.a. Gimbel, Ganstert]; Schema Schmidt [nageslacht van Corneille Schmidt tr. Pfaffenhoffen 1632 Suzanne Reine Grabisdaden].

Idem, No. 143, 2003/3. Alsaciens au pays de Bade d'après les registres paroissiaux. Haltingen lès Lörrach [1615-1658]; Alsaciens hors d'Alsace; Strasbourgeois reçus bourgeois de Stuttgart (Wurtemberg). Le Bürgerbuch (livre de bourgeoisie) de 1660-1706; La famille Schneider – Kappler du moulin de Vieux-Beinheim; Aanv. Kwst. Brion; Antw. o.a. Steib, Gangloff, Helmstetter, Schnebel.

Généalogie 62 (Pas-de-Calais), No. 77, janv.-mars 2003. Kwst. Poiret – Ducrocq [kwn. o.a. te Witternesse en Estrée]; Kwst. Buchet – Dusautoir [met een afstammingslijn via kwn. de Bourgogne (heren van Herlaer, te Leuven en Vilvoorde) naar Philips de Stoute van Bourgondië]; Kwst. Parisis – Warnault; Kwst.

Proniez – Raison [voornl. te Puisieux en Bucquoy]; Verwantschapsschema Viscart – Degand; Kwst. Ternaux – Dassonville.

Idem, No. 78, avril-juin 2003. Kwst. Puche – Bouchend'homme [kwn. o.a. te Beuvry, Marquise, Neuf-Mesnil; *ver teruggaand*]; Kwst. Duhamel – *Decoopman* [kwn. *voornl. te Lillers*]; *La culture du tabac en* Artois, au XVIIIe siècle; Kwst. Gadbled – Grolez [o.a. te Boulogne, Biache, Flers, Outreau]; Kwst. Gervais – Queniart [kwn. o.a. te Tourcoing, Wavrin, Wingles, Richebourg]; Kwst. Gravelaine – Delbecq [kwn. o.a. te Lestrem, Merville, Mont-Bernanchon]; Klapper Huwelijken Aix-Noulette 1689-1792, Bainghen 1672-1803 en Douriez 1644-1789.

Idem, No. 79, juillet-sept. 2003. Kwst. Adolphe A.J. Bethencourt [1799 Arras 1857; 'cordonnier'; genealoog; —, Mullet, Capron, Grard]; Kwst. Delangle – Pinchon; Kwst. Lemire – Ledoux [met Tsjechische (o.a. Novak) en Poolse (o.a. Maczka) kwartieren]; Les Huguenots ['Lys van Hugenote wat die Kaap gekom het', 1688]; Kwst. Delrue – Clairet; Klappers op huwelijken; Aanv. Kwst. Debout.

Héraldique & Généalogie, No. 167, XXXVe année, No. 2, avril-juin 2003. Table des familles étudiées dans les *Notices Généalogiques* Baron de Woëlmont de Brumagne; *Voorts bijdr. betr. o.a. Acquet, De Hauteville* [aanv.; 3x], Farcy [13e-18e eeuw]; Antw. o.a. De Malestroit [pag. 189/191] en kwst. Charlotte de Roquemaurel [tr. 1550 Durand de Volonzac; pag. 196/198].

Idem, No. 168, XXXVe année, No. 3, juillet-sept. 2003. Bijdr. betr. De Bailleul [aanv.; 12e-16e eeuw], Beauregard, Couppel (verv.), De Farcy (verv.) [met Frettey, Laudier, Quillel, Richer, Biseul].

Nord Généalogie, No. 182, 2003/3. Descendance de Léon Colbau & Jeanne de Wulf à Wavrin et autres lieux [tr. Steenwerck 1571; Colbau, Le Gillon, Malotau; fragmenten L'Escuyer (15e-17e eeuw), Le Gillon (idem), Procureur dit de Hauport (14e-17e eeuw)]; Les Jolly et De Créquy à Wandonne; Kwst. Dancoine, deelkwst, Lerat [met o.a. Monchau, Froissart, Michau]; Recherches généalogiques en Grande Bretagne [internet-adressen; o.a. www.canterbury-cathedral.org/archives; www.kent.gov.uk/e&l/artslib/archives]; Aanv. Kwst. *Dodin; F. Cortyl*: Etude d'une famille Flipo, originaire de Tourcoing [ook: Philippo, Philippeaux, Phlypo, Flippot; 16e-20e eeuw]; Verv. Le Royal Roussillon; Actes passés devant les baillis et échevins d'Armentières (1615-1620); Verv. Habitants de Wambrechies en 1709 [o.a. Six]; Antw. o.a. Liagre.

Stemma (Ile-de-France), Cahier No. 98, 25e année, 2e trim., 2003. Bans de mariage à Châtillon (Hauts-de-Seine) 1608-1633, dont l'un des conjoints demeure hors la paroisse; Liste des mariages dressés à Bellefontaine (Val-d'Oise) 1620-1792; Enfants en nourrice à Sartrouville de 1663 à 1730.

Idem, Cahier No. 99, 3e trim 2003. Nageslacht van Nicolas Dugué [(1704-1764) en Madeleine Boisseau (1702-1788); te Roissy]; Les registres paroissiaux; Apparition et transmission du prénom 'Valentin' à Carrières-sur-Seine [Bontem(p)s; 18e eeuw]; Kwst. Cintract – Hellot.

Verder ontvingen wij:

Citadel, jg. 8 (2002), nr.2.

Feuillets de la Société Royale des Archieves Verviétoises, Bulletin Nos. 47 (=48), jan.-mars t/m 51, oct.-déc. 2003.

Genealogica (Flevoland), 19e jg., no. 3, sept. 2003.

Streekmuseum Hoeksche Waard, Bulletin 83, aug. 2000.

Streekmuseum Oudheidkamer Reeuwijk, nieuwsbrief maart 2003.

Toe Prees (Deprez), 13e jg. (2002/2003), nrs. 1 (okt./dec.) t/m 4 (juli/sept.) [familienieuws Deprez en Calkoen, en aanverwanten].

M. Vulsma-Kappers

vragenrubriek

Deze rubriek staat uitsluitend ten dienste van leden van de NGV die met hun onderzoek op genealogisch of heraldisch gebied zijn vastgelopen. Doorgaans is het nuttig om eerst via de Contactdienst te proberen van andere genealogen een antwoord te krijgen alvorens vragen in deze rubriek te stellen.

De vragen (met antwoordporto en met vermelding van uw lidmaatschapsnummer) en antwoorden dienen op aan één zijde beschreven papier te worden toegezonden aan:
Mevr. drs. J. Bos-Bliek, Weegbree 7, 2771 LH Boskoop.

ANTWOORDEN

437. IJSELSTEIN (58 (2003), pag. 370)
Genoemde dochter Catharina IJsselstein droeg de naam Steinger. Zij was erkend door Joseph Steinger, Zwitsers soldaat, 1e bataljon 32e regiment, Gouda. E.e.a. blijkens haar huwelijk met Boudewijn Groen, Vlaardingen 11-1-1860. Beide ouders zijn dan reeds overleden, Elsje Eysselstein in Katwijk a/d Rijn en Joseph Steinger in Nederlands Oost-Indië. Catharina is overl. Vlaardingen 19-4-1919. Er is een akte van bekendheid (Vredegerecht Gouda) d.d. 6-6-1827 van Henricus Leontius Meyer uit Steinen, parochie Baar, kanton Schweiz, waarin o.a. Joseph Steinger getuigde. Steinger komt dus waarschijnlijk daar vandaan.

E. van der Linden, Almere

VRAGEN

468. HO(O)GENDORP
Lourens Claesz. (van) Hogendorp, ged. Oud Ade 12-8-1686, tr. Alkemade 6-6-1713 Martijntje Teunisse van Wieringen. Gevraagd: voorgeslacht van Lourens.

J.D. Mulder, Hendrik Ido Ambacht

469. POUWELS, DIJCKMANS, MUELDERS, VAN OYENBRUGGE
Herman Dirxcsz van Grevenbroeck (zie ook de reacties op vraag 433) tr. (3) Den Haag 1611 Maycken Pouwels, 'jd van Luyt bij Maastricht' (misschien Luik?). Mayckens moeder was Meytken Dijckmans. Moeder Meytken had twee zusters: Neelken en Trijn. Neelken Dijckmans (overl. Den Haag 1609), tr. Hans Muelders (overl. Den Haag 1611), hellebardier bij de garde van prins Maurits en in 1606 waard. Hieruit Gilles, tr. Margrieta van Oyenbrugge, waaruit Angelica (Engelken) Muelders. Angelica erft o.a. een huis in 't Casteel te Antwerpen dat haar grootvader gekocht heeft van de wethouders aldaar. Trijn Dijckmans tenslotte tr. Jan Penders wonende Mesick/Melick. Gevraagd: de vader van Maycken Pouwels, en de ouders van Meytken, Neelken en Trijn Dijckmans, van Hans Muelders en van Margrieta van Oyenbrugge.

mevr. T. Hofman, Vlissingen

Aan dit nummer werkten mee:

Mevr. E.R. van Dooremalen, Lodewijkstraat 39, 3314 LM Dordrecht.
N.P. den Hollander, Groenesteeg 38, 2312 TM Leiden.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud der ondertekende stukken.
Voor het overnemen van artikelen of delen daarvan, is toestemming nodig van de redactie.
Correspondentieadres van redactie en Ned. Gen. Ver.: Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam.
ISSN: 0016-6936